Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН № 163 (7303). 27 август, 1980 йил ЧОРШАНБА Баҳоси 2 тийин.

КПСС XXVI СЪЕЗДИНИ МУНОСИБ КУТИБ ОЛАЙЛИК!

ВАТАН КОСМОС БАҲОДИРЛАРИНИ ШАРАФЛАМОҚДА!

КОСМИК УЧИШНИ МУВАФФАҚИЯТЛИ АМАЛГА ОШИРГАНЛИКЛАРИ УЧУН КРЕМЛДА СССР ВА ВСР КОСМОНАВТЛАРИГА СОВЕТ МУКОФОТЛАРИ ТОПШИРИЛДИ

СССРнинг космонавт-учувчиси В. В. Горбатко билан Вьетнам Социалистик Республикасининг граждани Фам Туан «Интеркосмос» халқаро илмий программасини бажаришга муносиб ҳисса қўшдилар. Уларнинг муваффақиятли учиши социалистик мамлакатларнинг космосни бутун инсоният манфаатларини кўзлаб тинч ўзлаштириш ва ундан фойдаланишдаги самарали ҳамкорлигининг янги ёрқин мисоли бўлди.

26 август куни КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев Кремлда В. В. Горбатко билан Фам Туанга Совет Иттифоқининг юксак мукофотларини топширди.

Мукофотларни топшириш чоғида КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси. КПСС Марказий Комитетининг секретари К. У. Черненко, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, СССР Олий Совети Президиуми Раисининг биринчи ўринбосари В. В. Кузнецов, КПСС Марказий Комитетининг бўлим мудири Н. И. Савинкин, СССР Олий Совети Президиумининг секретари М. П. Георгадзе, КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчиси А. И. Блатов, совет космонавтларини тайёрлаш раҳбари авиация генерал-лейтенанти В. А. Шаталов, бошқа расмий кишилар, шунингдек ВСРнинг СССРдаги элчиси Нгуен Хиу Май ҳозир бўлдилар.

Мукофотларни топшириш вақтида ўртоқ Л. И. Брежнев нутқ сўзлади.

Ўртоқ Л. И. БРЕЖНЕВ нутқи

Ҳурматли ўртоқлар, дўстлар!

Космос тобора гавжум бўлиб бораётганини, космонавтларнинг оиласига эса социалистик мамлакатлар қардош халқларининг фарзандлари қўшилаётганини англаш қувончлидир.

Мана, бугун ҳам биз янги космик сафар қатнашчилари: СССРнинг таниқли космонавт учувчиси Виктор Васильевич Горбатко билан унинг парвоздош ўртоғи, Вьетнам граждани Фам Туанни астойдил табриклаб турибмиз. Улар «Салют—6»— «Союз» орбитал илмий тадқиқот комплексида тадқиқотлар ва экспериментларнинг бутун программасини бажардилар, қойил қилиб бажардилар.

Уларнинг бу муваффақиятига космик техниканинг ижодкорлари, ердаги хизмат муассасаларининг ходимлари ва ,албатта, космосда янги халқаро экипажни олий ҳиммат мезбонлардек кутиб олган шонли космонавтларимиз — Леонид Иванович Попов билан Валерий Викторович Рюминлар ҳам шерикдирлар.

Социалистик мамлакатларнинг тадқиқотчи космонавтлари совет орбитал станцияларига ташриф қилишлари мунтазам тус олди. Чехословакия, Польша, ГДР, Болгария, Венгрия вакиллари орбитада совет космонавтлари билан бирга самарали меҳнат қилдилар. Энди уларнинг ёнига Вьетнам халқининг вакили қўшилганлиги ҳаммамизга алоҳида мамнуният бахш этади. Фам Туан ўз ватанининг мустақиллиги учун курашда мардлик ва қаҳрамонлик кўрсатган эди, мана ҳозир ҳам космосни ўзлаштиришдаги жасорати билан ўз халқининг шуҳратини оширди.

Космик алоқалар социалистик халқлар қадимий ва мустаҳкам дўстлигининг бевосита давомидир. Бу дўстлик эса синов йилларида ишончли таянч ҳам, яхши турмуш учун, тинчлик ва тараққиёт учун курашда буюк куч ҳамдир.

Социализм мамлакатлари халқлари дўстлигининг жонли ришталари ҳеч қачон узилмаслигига биз, коммунистларнинг ишончимиз комил. Бу дўстлик йил сайин тобора яққол гуллабяшнайверади, бунинг самаралари эса кўпайиб бораверади.

Ўртоқлар!

СССР Олий Совети Президиумининг фармонига биноан икки марта Совет Иттифоқи Қаҳрамони, СССРнинг космонавт-учувчиси Виктор Васильевич Горбатко халқаро экипаж составидаги космик учишни бажариш чоғида кўрсатган мардлиги ва қаҳрамонлиги учун Ленин ордени билан мукофотланди.

Тадқиқотчи — космонавт, Вьетнам Социалистик Республикасининг Қаҳрамони Фам Туанга Совет Иттифоқи Қаҳрамони унвони берилиб, Ленин ордени билан «Олтин юлдуз» медали топширилади.

Азиз ўртоқлар, шу мукофотларни топширар эканман, сизларга чин кўнгилдан сиҳат-саломатлик, бахт — саодат ва янгидан-янги кашфиётлар, янгидан-янги катта муваффақиятлар тилайман.

* * *

В. В. Горбатко ўз нутқида бундай деди: биз ватанимизнинг юксак мукофотларини қабул қилиб олар эканмиз, космосдаги Совет—Вьетнам халқаро парвозини амалга ошириш бизга ишониб топширилганлиги учун ва «Интеркосмос» программасини бажаришга қўшган камтарин ҳиссамизга юксак баҳо берилганлиги учун жонажон Коммунистик партиянинг Марказий Комитетига. СССР Олий Совети Президиумига ва совет ҳукуматига, азиз Леонид Ильич, шахсан Сизга самимий миннатдорчилик ва чуқур ташаккур туйғуларини изҳор этамиз.

Москвадаги XXII Олимпиада ўйинлари кунларида мамлакатимиз Совет—Вьетнам космик парвози орқали ўзининг тинчликка, халқаро бирдамликка ва дўстликка интилишини яққол кўрсатди.

Бу парвоз СССР билан Вьетнамнинг кўп йиллик дўстлиги ва самарали ҳамкорлиги натижаси бўлди. КПСС Марказий Комитети, азиз Леонид Ильич, Сиз қардош социалистик мамлакатларнинг қалин ҳамкорлиги ва дўстлигини мустаҳкамлаш тўғрисида доимо ғамхўрлик қилаётганлигингиз туфайли шу парвоз амалга оширилди.

Азиз Леонид Ильич, биз Сизнинг ўртоқ Ле Зуан билан биргаликда «Салют-6» — «Союз-36» — «Союз-37» орбитал илмий комплексининг халқаро экипажига йўллаган самимий табрикларингиз ва эзгу-истакларингиз учун миннатдормиз. Сизнинг оталарча ғамхўрлигингиз бизни топшириқни муваффақиятли бажаришга руҳлантирди, ер атрофидаги орбитада меҳнат қилишни давом эттираётган Леонид Попов билан Валерий Рюминга янги куч бахш этди.

В. В. Горбатко совет космонавтлари, космонавтлар тайёрлаш марказининг бутун шахсий состави бундан буён ҳам улуғ социалистик ватанимизнинг шоншуҳрати йўлида ҳам фидокорона ишлайверадилар ва КПССнинг XXVI съездини социалистик мамлакатларнинг «Интеркосмос» ҳамкорлик программасини рўёбга чиқаришда, космик фазони ўзлаштиришда янги муваффақиятлар билан кутиб оладилар, деб ваъда берди.

Сўнгра Фам Туан сўзга чиқди. Муҳтарам Леонид Ильич, деди у, мен Вьетнам Социалистик Республикасининг граждани Москвада, дунёда биринчи социалистик давлатнинг пойтахтида сизнинг қўлингиздан Совет Иттифоқининг энг олий мукофотини олишдек зўр шарафга муяссар бўлдим.

Мен бу мукофотни қаҳрамон Вьетнам халқининг фарзандига берилган мукофот деб завқ-шавқ ва миннатдорчилик билан қабул қиламан.

Бизнинг космосга парвоз қилган йилимиз-менинг ватаним учун юбилей йили бўлди. Шу йилда Вьетнам Коммунистик партияси ташкил этилган кунга 50 йил, ўртоқ Хо Ши Мин туғилган кунга 90 йил ва Вьетнам мустақиллиги эълон қилинган кунга 35 йил тўлди.

Азиз Леонид Ильич, Сиз Вьетнам Компартияси Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Ле Зуан билан бирга Совет ва Вьетнам халқларининг дўстлиги ҳамда ҳамкорлигини, Коммунистик партияларимиз ўртасидаги қардошлик алоқаларини мустаҳкамлашга бебаҳо ҳисса қўшаяпсиз.

Сизлар СССР ва Вьетнам космонавтларининг космик учишини тайёрлаш ва ўтказиш ташаббускорлари бўлдингиз. Бу учиш программаси тўла-тўкис ва муваффақиятли бажарилди. Сидқидиллигингиз менинг халқимга нисбатан самимиятингиз, меҳрибонлигингиз ва муҳаббатингиз учун менинг зўр фарзандлик миннатдорлигимни қабул этгайсиз.

Азиз Леонид Ильич, тинчлик, халқлар дўстлиги ва қардошлиги уларнинг бутун инсоният порлоқ келажаги — комунизм учун курашдаги бирдамлиги ленинча ғояларини амалга ошириш соҳасидаги самарали фаолиятингизда сиҳат-саломатлик ва янгидан-янги муваффақиятлар тилайман.

Нутқлар ғоят эътибор билан тингланди ва қарсаклар билан кутиб олинди.

В. В. Горбатко биргаликдаги халқаро, космик учишдан хотира сифатида ўртоқ Л. И. Брежневга орбитал комплекс ичида халқаро экипажнинг учганлиги тўғрисидаги гувоҳномани, Леонид Ильичнинг космонавтлар имзо чеккан портрети, орбитадан олиб тушилган «Совет Социалистик Республикалари Иттифоқининг Конституцияси (асосий қонуни)» китобини топширди.

Фам Туан В. И. Лениннинг космосга олиб бориб келинган хайкалини, ВСРнинг Давлат гербини ва Ханой шаҳридаги Бадин майдонидан олинган табаррук тупроқни ўртоқ Л. И. Брежневга тортиқ қилди.

(ТАСС).

СУРАТДА: мукофотларни топшириш пайти. ТАСС—ЎзТАГ телефотоси.

МУДДАТИДАН ИЛГАРИ

ОБЛАСТЬ саноат корхоналарининг коллективлари КПСС XXV съезди тарихий қарорларини бажара бориб, социалистик мусобақани авж олдириб, 26 августда маҳсулот реализация қилиш ва кўпчилик муҳим буюмлар ишлаб чиқариш саккиз ойлик планини 26 августда бажардилар. Август охиригача пландагига қўшимча яна ўнлаб миллион сўмлик маҳсулот реализация қилинади.

ИЛҒОРЛАРГА БАЙРОҚЛАР

ЎЗБЕКИСТОН КП область комитети, область ижроия комитети, область касаба союзлари Совети ва область комсомол комитети давлатга мева, сабзавот маҳсулотлари ва картошка сотиш юзасидан районлар, совхозлар, колхозлар ўртасидаги мусобақанинг шу йил 21 августгача бўлган якунларини кўриб чиқдилар.

Ўзбекистон КП область комитети, область ижроия комитети, область касаба союзлари Совети ва область комсомол комитетининг кўчма Қизил байроғи **Бўстонлиқ районида** (район партия комитети секретари Ю. А. Хайдуров, район ижроия комитети раиси А. Айдарқулов, район комсомол комитети секретари К. Каримбердиев, қишлоқ хўжалик ходимлари касаба союзи район комитети раиси С. Ирисбоев, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармаси бошлиғи З. Саидкаримов, қишлоқ хўжалик маҳсулотларини харид қилиш ва сифати бўйича бош давлат инспектори Ф. Жуманов ўртоқлар) қолдирилди. Бу район меҳнаткашлари давлатга сабзавот маҳсулотлари сотиш йиллик планини 39,5 процент, картошка планини 39 процент, ҳўл мева планини 24,4 процент бажардилар. Августнинг иккинчи ўн кунлигида йиллик планга нисбатан сабзавот бўйича 8,2 процент, картошка бўйича 6,5 процент ва ҳўл мева бўйича 14,7 процент ўсишга эришилди.

Ўзбекистон КП область комитети, область ижроия комитети, область касаба союзлари Совети ва область комсомол комитетининг кўчма Қизил байроғи **Бўка районига** (район партия комитети секретари Т. И. Исломов, район ижроия комитети раиси Р. Х. Қодиров, қишлоқ хўжалик ходимлари касаба союзи район комитети раиси А. Шукуров, район комсомол комитети секретари Ш. Муҳамаджонов, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармаси бошлиғи К. С. Содиқов, қишлоқ хўжалик маҳсулотларини харид қилиш ва сифати бўйича бош давлат инспектори У. Иброҳимов ўртоқлар), берилди. Бу район меҳнаткашлари давлатга сабзавот сотиш йиллик планини 57 процент, картошка планини 32 процент, хўл мева планини 125 процент, узум планини 53 процент, қовун-тарвуз планини 67 процент бажардилар. Августнинг иккинчи ўн кунлигида йиллик планга нисбатан сабзавот бўйича 10 процент, картошка бўйича 18 процент, ҳўл мева бўйича 3 процент, узум бўйича 52 процент, қовунтарвуз бўйича 42,3 процент ўсишга эришилди.

Байроқ Янгийўл районидан олиб берилади.

Ўзбекистон КП область комитети, область ижроия комитети, область касаба союзлари Совети ва область комсомол комитетининг кўчма Қизил байроғи **Калинин районидаги «Партия XXI съезди» совхозига** (директори Т. Мелибоева, партия комитети секретари А. Мирзааҳмедов, ишчилар комитети раиси М. Абдуллаев, бош агроном М. Расулов, комсомол комитети секретари Р. Ҳамроқулов ўртоқлар) берилди. Бу совхоз ишчилари давлатга сабзавот сотиш йиллик ҳажмини 101 процент, картошка ҳажмини 114,2 процент, ҳўл мева ҳажмини 116,6 процент қилиб бажардилар. Августнинг иккинчи ўн кунлигида йиллик планга нисбатан сабзавот бўйича 13,3 процент ўсишга эришилди.

Байроқ Орджоникидзе районидаги «ВЛКСМ 60 йиллиги» совхозидан олиб берилади.

Ўзбекистон КП область комитети, область ижроия комитети, область касаба союзлари Совети ва область комсомол комитетининг кўчма Қизил байроғи **Бекобод районидаги Дзержинский номли колхозга** (раиси К. Эгамназаров, партия комитетининг секретари Р. Багиров, касаба союз комитети раиси Б. Жўраев, комсомол комитети секретари Х. Солибоев, бош агрономи К. Боймуродов ўртоқлар) берилди. Бу колхоз меҳнаткашлари давлатга сабзавот сотиш йиллик планини 132 процент, ҳўл мева планини 52,2 процент, картошка планини 245 процент бажардилар. Августнинг иккинчи ўн кунлигида йиллик планга нисбатан сабзавот бўйича 40 процент, ҳўл мева бўйича 3 процент, картошка бўйича 245 процент, узум бўйича 20 процент ўсишга эришилди.

Байроқ Бекобод районидаги «Победа» колхозидан олиб берилади.

Область план бўлимига ишлаб чиқариш илғорларига сотиш учун Бўстонлиқ ва Бўка районларига, Калинин районидаги «Партия XXI съезди» совхозига, Бекобод районидаги Дзержинский номли колхозга биттадан енгил автомашина ажратиш топширилди.

ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ СЕССИЯСИ

Кеча XVII чақириқ халқ депутатлари Тошкент область Советининг III сессияси бўлиб ўтди.

Сессия «Область халқ депутатлари маҳаллий советлари ва қишлоқ хўжалик органларининг Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг «Тошкент область партия комитетининг 1980 йил ҳосилини териб олиш, тайёрлашни уюштириш ва унинг сифатини ошириш тадбирлари тўғрисида»ги қароридан келиб чиқадиган вазифалари ҳақида» ги масалани муҳокама этди.

Бу масала юзасидан область ижроия комитетининг раиси Т. А. Алимов доклад қилди.

«Область халқ депутатлари маҳаллий советлари, ишлаб чиқариш бирлашмалари ва саноат корхоналарининг халқ истеъмоли товарлари ишлаб чиқариш, ассортиментини кенгайтириш ва сифатини янада ошириш юзасидан вазифалари тўғрисида»ги масала муҳокама қилинди.

Бу ҳақда область ижроия комитети раисининг ўринбосари Х. Т. Умаров доклад, область Советининг саноат бўйича доимий комиссияси секретари, Янгийўл, «Лаззат» ишлаб чиқариш кондитер бирлашмаси аппаратчиси Л. И. Кондратьева қўшимча доклад қилдилар.

Шунингдек халқ депутатлари область советининг ўтган сессиясида билдирилган танқидий мулоҳаза ва таклифларнинг бажарилиши ҳақидаги масала ҳам қараб чиқилди.

Область советининг депутатлари Калинин районидаги «Хасково» совхозининг директори Т. Н. Бекматов ва Чирчиқдаги 1-шаҳар касалхонасининг хирурги Н. П. Долгареваларнинг ишлаб чиқариш фаолияти, депутатлик вазифалари, область Совети ва ижроия комитети қарор ва топшириқларини қандай бажараётганликлари ҳақидаги ахборотлари тингланди.

Муҳокама этилган масалалар юзасидан қарорлар қабул қилинди.

Ташкилий масала кўриб чиқилди. А. А. Валиев бошқа ишга ўтганлиги муносабати билан область Совети ижроия комитетининг аъзоси ва область план комиссиясининг раиси вазифасидан озод этилди.

Ж. Р. Ризаев область Совети ижроия комитети аъзоси қилиб сайланди ва область план комиссиясининг раиси қилиб тасдиқланди.

(Сессия ҳақидаги ҳисобот газетанинг кейинги сонида эълон қилинади).

ХЎЖАЛИК РАҲБАРИ МИНБАРИ

ТАВСИЯЛАРГА АМАЛ ҚИЛИБ

ПАХТАКОРЛАР катта умид билан орзиқиб кутаётган дамлар тобора яқинлашмоқда. Ҳадемай, бепоён «оқ олтин» майдонларида етиштирилган ҳосил пишиб етилиб, йиғим-терим мавсуми бошланиб кетади.

Бу масъулиятли мавсумга колхозчиларимиз, барча дала гвардиячиларимиз ҳар томонлама пухта тайёргарлик кўрмоқдалар. Пешона тери тўкиб етиштирилган ҳосилни тез, соз ва нобуд қилмай йиғиб-териб олиш тадбирлари кўрилмоқда.

Колхозимиз меҳнаткашлари КПСС XXVI съезди шарафига бошланиб кетган умумхалқ социалистик мусобақасига қўшилиб ҳосилдорликни оширишга, ҳар қачонгидан кўп «оқ олтин» етиштиришга бел боғлаганлар, 1070 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 40 центнер ҳосил олиниб, 4280 тонналик хирмон бунёд этилади. Айрим илғор бригада аъзоларининг ҳимматлари янада баланд. Масалан, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Кан О Нам бошлиқ бригада коллективи 150 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 57 центнердан ҳосил олиш учун курашмоқда. Унинг издошлари Жалол Озиқов, Мусурмонқул Исломов, Ҳамиджон Эгамбердиев бошлиқ бригадалар аъзолари ҳар гектар ердан 45—50 центнердан хирмон уйишга ваъда берганлар.

Колхозчиларимиз олинган социалистик мажбуриятга яраша ёз бўйи ҳалол меҳнат қилдилар. Зарур агротехник тадбирлар қулай муддатларда ўтказилди. Механизаторлар, сувчилар парвариш даврида бирор тўп кўчатни нобуд қилмаслик учун астойдил ҳаракат қилдилар. Шу туфайли ҳар гектар ерда 120 минг туп кўчат сақлаб қолинди. Ҳосилга ҳосил қўшиш учун айни кунларда ҳам ғўза парвариши қизғин давом эттириляпти. Ғўзани культивация қилиш, суғориш, ҳашаротларга қарши дори сепиш каби ишлар ўз вақтида амалга оширилмоқда.

Бу йил биз етиштирилган ялпи ҳосилнинг 90 процентини машина билан териб олишимиз керак. Йиғим-теримга тайёргарлик ишлари мана шу асосий мақсадга қаратиб олиб борилмоқда. Хўжалигимизда 18 та пахта териш, 2 та кўсак териш, 2 та тўкилган пахтани терадиган, 16 кўсак чувиш машиналари, 2 та юк ортадиган трактор мосламаси ва 60 та прицеп бор. Буларнинг ҳаммасини механизаторларимиз барвақт ремонтдан чиқариб қўйдилар.

Колхоз правлениеси ва партия ташкилоти пахта йиғим-терими мавсумида амалга ошириладиган тадбирлар комплексини ишлаб чиқди. Пахта, асосан, терим агрегатлари билан йиғиштириб олинади. Бунинг учун учта ипатовочи комплекс отряд тузилди. Отрядларга Михаил Суликов, Аҳмад Жуматоев, Шерали Жумановлар бошлиқ қилиб тайинланди. Ҳар бир отрядга бириктилган терим агрегатларининг нормал ва бетўхтов ишлашини таъминлаш, даланинг ўзида техника ёрдами кўрсатиш учун кўчма устахона ишлаб туради. Ҳар бир кўчма устахонада слесарлар, зарур эҳтиёт қисмлар бўлади. Отрядларнинг аъзоларини ўз вақтида иссиқ овқатлар билан таъминлаб туриш учун махсус ошпазлар тайинланди.

КПСС Марказий Комитетининг «КПСС XXVI съездини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақа ўтказиш тўғрисида»ги қарори барча совет кишилари қатори колхозчиларнинг меҳнат активлигини ошириб юборди. Айни кунларда далада ишлаётганлар ўртасидаги социалистик мусобақа янада қизғин тус олди. Йиғим-терим даври учун эса алоҳида социалистик мусобақа шартлари ишлаб чиқилди. Ипатовочи терим отрядлари, бригада, звенолар, транспортчилар, теримчилар ўзаро беллашадилар.

Мусобақа шартларининг бажарилиши ҳар беш кунда якунланиб, ғолиблар аниқланиб турилади. Биринчи, иккинчи ва учинчи ўринни эгаллаганлар моддий ва маънавий рағбатлантирилади. Колхоз правлениеси терим даврида мусобақа ғолибларини мукофотлаш учун 15 минг сўм мукофот фонди ажратди. Бундан ташқари мусобақа пешқадамлари бўлган бригада, терим отрядлари, механик-ҳайдовчиларга колхоз правлениеси, партия ташкилотининг кўчма Қизил байроғи, вимпели тантанали топширилади.

Терим даврида махсус агитбригада ишлаб туради. Агитаторлар далада ишлаб турган колхозчилар ўртасида оммавий-сиёсий ишларни кучайтирадилар. Шу билан бирга кундалик иш якунларини колхозчиларга етказиб турадилар. Қайси отряд, бригада, механик-ҳайдовчи, прицепчи қандай ўринда бораётгани эълон қилинади. Мусобақада ғолиб чиққан теримчилар қўлига қизил лента тақиб қўйилади.

Пахта йиғим-теримини муваффақиятли ўтказиш дефолиацияни қулай муддатларда сифатли бажаришга ҳам боғлиқ. Биз область пахтакорлар Советининг яқинда эълон қилинган тавсиялари асосида бу муҳим тадбирни 1 сентябрдан 12 сентябргача ўтказишни мўлжаллаб қўйдик. Дефолиация учун 3 тонна бутифос ва 15 тонна хлоратмагний келтириб қўйилди. Дефолиация ОВХ-14 пуркагичи ёрдамида ўтказилади. 5 та ОВХ-14 тахт қилиб қўйилди.

Колхоз правлениеси ва партия ташкилоти колхоз активлари билан маслаҳатлашиб ва шароитни ҳисобга олиб халқ хўжалик планини 5 октябрда, социалистик мажбуриятни эса 1 ноябрда бажаришни белгилаб олдик. Чунки, 1070 гектар пахта майдонидан 470 гектарини ғўза айни ривожланаётган пайтда дўл уриб кетди. Айрим пайкаллардаги ғўзалар қуруқ чўп бўлиб қолди. Пахтакорларимиз бундан саросимага тушмай, табиий офат оқибатларини мардонавор меҳнат билан енгдилар. Аммо, шу карталардаги ғўзалар ҳосили бироз кеч пишиб етилади. Шуни ҳисобга олиб ғўза баргини тўкиш учун дефолиацияни табақалаб ўтказишга қарор қилдик.

Ҳозир барча партиявий-сиёсий, оммавий-ташкилий ишлар ана шу белгилаб олинган вазифаларнинг ўз вақтида бажарилишига, социалистик мусобақа байроғини баланд кўтариб пахта йиғим-теримини уюшқоқлик билан ўтказишга, зиммага олинган социалистик мажбуриятни муваффақиятли бажаришга қаратилган.

Б. ҚОСИМОВ,
Ўрта Чирчиқ районидаги Энгельс номли колхоз раиси.

ЧОРВАЧИЛИК — ЗАРБДОР ФРОНТ

САНОАТ НЕГИЗИДА

Ўзбекистонда зотли ўрдакчиликнинг тўнғичи бўлган Тошкент областидаги «Октябрь 60 йиллиги» Бўстонлиқ репродуктори қувватини икки баравар кўпайтирди. Корхонанинг иккинчи навбати муддатидан илгари ишга тушди. Энди репродуктор республика хўжаликларига ҳар йили ярим миллионта зотли ўрдак жўжаси, уч юз мингта инкубация тухуми етказиб беради. Цехларда сермеҳнат ишларни тўла-тўкис механизациялаш имконини берадиган энг янги ускуналар ўрнатилган.

Репродукторга республикада янги ва Ўрта Осиё шароитига жуда яхши кўниккан «черри-велли» зотли ўрдак жўжалари келтирилди. Бундай жўжаларнинг вазни бир ярим ой ичида уч ярим килограммгача етади. Бу — маҳаллий паррандалар вазнидан бир ярим баравар кўпдир. Ана шу ўрдаклар кўл-ҳовузларни талаб қилмайди, қуруқликда яшайверади. Бу эса уларни боқишни анча енгиллаштиради.

Репродукторни қуриш давом этмоқда. Унинг қувватини бир йилда бир миллион зотли ўрдак боқишгача етказиш мўлжаллаб қўйилди.

Яқин йиллар ичида Ўзбекистонда яна тўртта зотли ўрдакчилик хўжалигини барпо этиш кўзда тутилмоқда.

(ЎзТАГ).

СЪЕЗДОЛДИ ВАХТАСИДА

ТАШАББУС ВА ИЖРО

Совет кишилари учун 1980 йилнинг ўтган даври ғоят сермазмун бўлди. Доҳиймиз В. И. Лениннинг 110 йиллигини ва Буюк ғалабанинг 35 йиллигини тантанали нишонладик. КПСС Марказий Комитетининг июнь Пленумида партиямиз XXVI съездини чақириш тўғрисидаги қарор қабул қилинганлиги унинг мазмунини янада бойитди. Областимизнинг барча меҳнаткашлари сингари маҳаллий Советлар депутатлари ҳам бу хушхабарни зўр мамнуният билан кутиб олдилар. Улар катта анжуманни муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олиш мақсадида ўз активликларини тобора оширмоқдалар. Халқ депутатлари область Советининг секретари А. М. Мансуров мухбиримиз билан суҳбатда бу ҳақда қуйидагича ҳикоя қилади:

— Ўртоқ Л. И. Брежневнинг Москва шаҳар Бауман сайлов округи сайловчилари билан учрашувда сўзлаган нутқи бутун халқимиз, жумладан депутатларнинг коммунистик қурилиш масалаларини ҳал этиш соҳасидаги вазифаларини белгилаб берган эди. Область маҳаллий советларининг халқ вакиллари ҳам бу нутқлардаги тавсия ва хулосаларни фаолият программаси деб қабул қилдилар. Шу асосда амалга оширилган ва оширилаётган ишлар кўламининг кенглиги билан ҳақли равишда фахрлансак арзийди.

Айни кунларда депутатларнинг меҳнат ва сиёсий активлиги янада кўтарилган. КПСС XXVI ва Ўзбекистон Компартиясининг XX съездларини муносиб кутиб олиш учун зарбдор меҳнат вахтасида турган ўн минглаб ишчи ва колхозчиларнинг олдинги сафларида илғор депутатлар боришяпти. Ҳозирги кунгача 78 депутат икки беш йиллик планларини бажарди. 2690 нафар халқ вакили эса кейинги беш йиллик ҳисобига меҳнат қилмоқда.

Депутатлар орасида съезд шарафига қимматли ташаббуслар билан чиққан илғорлар анчагина. Ташаббусларнинг 188 таси маъқулланиб, жойларда кенг ёйиш тавсия этилди. Олмалиқ тоғ-металлургия комбинати Калмоққир конининг ишчиси Х. Холбоев, Бекобод шаҳар транспорт ишлаб чиқариш бирлашмаси ҳайдовчиси М. Степанов, Ангрен керамика комбинатининг ишчиси И. Мирзаев, «Чирчиксельмаш» заводининг электр пайвандчиси З. Карпенко, Оққўрғон районидаги «Оққўрғон» совхозининг механизатори Т. Абенова, Тошкент районидаги «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» колхозининг соғувчиси И. Аҳмедова ўртоқлар «КПСС XXV съездини муносиб кутиб олайлик» ҳаракатига биринчилар қатори қўшилдилар.

Маҳаллий Советлар депутатлари ва ижроия комитетлари эришилган ютуқларни мустаҳкамлаш, мавжуд камчиликларни тугаллашга алоҳида аҳамият бермоқда. Ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш, меҳнат унумдорлигини ўстириш, илмий-техника прогрессини тезлаштириш ва планлаштиришни такомиллаштириш кун тартибидаги муҳим масалалардандир. Областни иқтисодий социал ривожлантириш соҳасида ўтган ярим йилликда эришилган натижалар маҳаллий Советларнинг ташкилотчилик ва ташаббускорлиги, планли раҳбарлигининг ҳам самарасидир. Шу муддатда саноат ишлаб чиқаришида маҳсулот реализацияси плани 102,2 процентга бажарилиб пландан ташқари 25,5 миллион сўмлик маҳсулот реализация қилинди. Социалистик мажбурият ортиғи билан адо этилди. Қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари дон, ипак маҳсулотлари, жун тайёрлаш беш йиллик планларини бажарганликлари ҳақида рапорт беришди. Давлатга сабзавот ва полиз маҳсулотлари, гўшт, сут, тухум топшириш ўтган йилдагига қараганда жадал бормоқда. Буларнинг ҳаммасида турли тармоқларда меҳнат қилаётган маҳаллий Советлар депутатларининг ҳиссаси бор.

— Умуман маҳаллий Советлар муҳокамасига қўйилаётган масалалар кўлами қандай!

— Халқ хўжалигининг биронта тармоғи ҳам эътибордан четда қолмаяпти. 1980 йилнинг ўтган ярмида область маҳаллий советларининг 380 та сессияси бўлиб, 1161 масала муҳокама этилди. Уларда хўжалик ва маданий қурилишга раҳбарлик фаолиятимизнинг турли қирралари ўз ифодасини топган. Умуман саноат корхоналари, қурилиш ташкилотлари ва бошқа коллективларнинг ишларини яхшилашга бағишланган 76, табиат муҳофазаси, ўрмон бойликларини сақлашга алоқадор 143 масала муҳокама этилди. 53 марта умумий овқатланиш, аҳолига маиший хизмат кўрсатиш, 45 марта социалистик қонунчилик ва жамоат тартибини сақлашга оид масалалар қараб чиқилди. Шунингдек, ижроия комитетлар, уларнинг бўлим ва бошқармалари, доимий комиссиялар ҳисоботлари тингланиб, меҳнаткашларни қабул қилиш, хат ва аризаларни кўриб чиқиш тажрибалари ўртоқлашилди. Депутатлар билдирган фикр ва мулоҳазалар, Советларнинг қарорлари ижроси мунтазам назорат қилинмоқда.

— Депутатларнинг муҳим масалаларни ҳал этишдаги роли ҳақида мисоллар келтирсангиз.

— Область, шаҳар ва район Советларининг кейинги чақириқ сессияларида 617 нафар депутат сўзга чиқди. Принципиал ва ишчан характердаги бу чиқишларда камчиликлар очиб ташланиб, конкрет таклифлар билдирилди. Ижроия комитетлар улар юзасидан қарорлар қабул қилиб, амалга ошириш тадбирларини белгиладилар. Депутат сўровига алоҳида эътибор беriляпти. Маҳаллий Советлар сессияларида ўтган даврда 119 та депутат сўрови киритилди.

Советларнинг ташкилотчилигини янада кучайтиришда депутатлар фаолиятини доимий комиссияларда марказлаштириш кўнгилдагидек натижа бермоқда. 10581 депутат иштирокида 1531 доимий комиссия кенг миқёсдаги ҳаётий масалаларни ўрганиб чиқиб, ҳал этмоқда. Доимий комиссиялар аъзолари шу пайтгача 1383 та масала тайёрлаб, 569 та доклад ва қўшимча докладлар қилдилар.

— Аҳоли наказларининг бажарилиши хусусида икки оғиз тўхталиб ўтсангиз.

— Сайловчи ва депутат алоқасининг муҳим формаларидан бири халқ вакили ҳисоботидир. Ярим йиллик давомида маҳаллий Советларга сайланган 12,5 минг нафардан зиёд депутат аҳоли наказларининг бажарилиши ҳақида ҳисоб бердилар. Учрашувларда сайловчиларга наказлардан 1087 таси ёки 18,1 проценти муваффақиятли бажарилганлиги ёруғ юз билан маълум қилинди. Улар асосида областимизда кўплаб саноат ва маданий-маиший бинолар ишга туширилди. Аҳолига медицина ва савдо, транспорт ва алоқа хизмати кўрсатиш такомиллаштирилди. Кишиларнинг турмуш фаровонлигини юксалтириш юзасидан бир мунча тадбирлар амалга оширилмоқда. Халқ вакилларининг ташаббускорлигини юқори даражага кўтариш мақсадида ишлаб чиқариш ва территориялар бўйича депутатлик группалари ташкил этдик. Сафларида 6576 нафар ишчи-хизматчи ва колхозчилар бўлган 870 та ана шундай группалар муваффақиятли ҳаракат қиляпти. Олмалиқ, Ангрен, Янгийўл шаҳарлари, Бекобод, Ўрта Чирчиқ районларидаги депутатлик группаларининг ишлари айниқса мақтовга сазовордир. Бу борадаги тажрибалар ўз вақтида маъқулланиб, бошқа маҳаллий Советларга кенг ёйиш тавсия этилган.

Областимиз маҳаллий Советларининг депутатлари съездолди умумхалқ социалистик мусобақасининг олдинги қаторларида 1980 йил ва умуман ўнинчи беш йиллик план-топшириқларини муваффақиятли бажариш учун астойдил ғайрат-шижоат кўрсатаверадилар.

СОВЕТ ИТТИФОҚИ БЎЙЛАБ

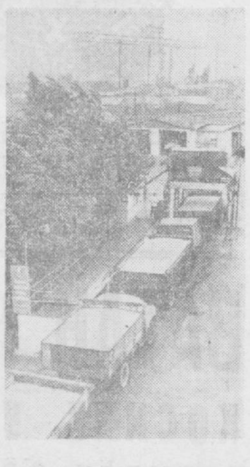

Миллеровск элеватори ишчи-хизматчилари янги дон ҳосилини қабул қилиб олиш учун жиддий тайёргарлик кўрдилар. Бу ерда дон ортиб келган машиналарни узоқ куттириб қўймаслик мақсадида янги қувватлар ишга туширилди. Суратда: Миллеровск элеватори. У ҳар куни 10 минг тоннагача маҳсулот қабул қила олади.

●

КИЕВ. Украина деҳқонлари ҳосилни йиғиштириб олишга киришишдан олдин қанд лавлагини охирги марта баргидан озиқлантиришга киришдилар. Графикда кўзда тутилганидек, қишлоқ хўжалик авиацияси самолётлари колхоз ва совхозларнинг учиш майдончасидан осмонга кўтарилди. Бу самолётлар бир миллион гектардан кўпроқ экинзорга ўғит сепиши лозим. Республика лавлагикорлари маҳсулотни қайта ишлайдиган корхоналар коллективлари билан ҳамкорликда экинзорларнинг ҳар гектаридан камида 30 центнердан қанд олиш учун курашмоқда.

(ТАСС).

●

Козицкий номли Ленинград ишлаб чиқариш бирлашмасининг маҳсулотлари мамлакатимиздаги каби, чет эллик харидорларга ҳам маъқул бўлаётир. Бирлашма муҳри билан чиқаётган телевизорлар пишиқ-пухталиги, чидамлилиги ва ташқи кўринишининг чиройлилиги билан ажралиб туради. Кейинги йилларда корхона экранининг диагонали 61 сантиметр бўлган «Радуга» рангли телевизорларни ишлаб чиқараётир. Яқин кунлар ичида эса янги «Радуга-719-1» телевизори харидорларга етказиб берилади. Суратда: янги телевизорлар корхона конвейерида.

Е. Недери ва М. Блохин фотолари.

ТАСС фотохроникаси.

БИБЛИОГРАФИК КОНСУЛЬТАЦИЯЛАР

Ўзбекистон ССР Давлат китоб палатаси чинакам ноёб нашрлар хазинасига айланиб қолди. Унинг айниқса, справочник-библиография бўлими бу хил адабиётларни оммалаштиришга алоҳида аҳамият бермоқда.

Бўлимда мутахассислар учун махсус консультациялар ҳам йўлга қўйилди. Давлат библиографияси масалалари бўйича ўтказилган консультациялар кўпчиликда катта қизиқиш уйғотди.

Шунингдек, бадиий адабиётларни қайта нашр этиш, таржима қилиш хусусида ҳам фойдали маслаҳатлар олиш мумкин. Нашрларнинг номланишини ўзгартириш, тиражни белгилаш билан қизиқувчилар ҳам консультация орқали кўп янгиликларни билиб оладилар.

«Ўзбексельмаш» ишлаб чиқариш бирлашмасида КПСС XXVI съездини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олиш юзасидан бошланган социалистик мусобақа тобора авж олаяпти. Мусобақада фаол қатнашаётган ўнлаб ишчилар меҳнатда юксак марраларни кўзламоқдалар. Слесарь Илёс Гекнев ҳам бу ватанпарварлик ҳаракатига қўшилиб, топшириқни доим ортиғи билан бажармоқда. Унинг ҳар сменадаги ўртача иш кўрсаткичлари 130 процент ва ундан ҳам ошиқроқни ташкил этяпти. Ушбу суратда пешқадам слесарь И. Гекневни навбатдаги кўсак чувиш машинасини йиғаётган вақтда кўриб турибсиз.

М. Нуриддинов фотоси.

ОЙЛИК ИҚТИСОДИЙ ОБЗОР

МАЖБУРИЯТНИ БАЖАРИШ — ШАРАФЛИ БУРЧ

ЎНИНЧИ беш йилликнинг якунловчи йилида областимиз индустрияси ходимлари зиммасига катта вазифалар юклатилди. Улар халқ хўжалигининг эҳтиёжлари учун саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш ҳажмини кўпайтиришлари, ўз фаолиятларининг барча техник-иқтисодий кўрсаткичларини сезиларли даражада яхшилашлари лозим. Шунинг учун ҳам саноатчиларимиз йил бошида зиммаларига юксак социалистик мажбуриятлар олдилар. Улар саноат маҳсулотини реализация қилиш ҳажми бўйича йиллик планни муддатдан илгари бажариш ва қўшимча, камида билан 75 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқаришга қарор қилдилар.

Индустриямиз ходимлари ана шу социалистик мажбуриятни шараф билан бажариш учун фидокорона меҳнат қилмоқдалар. КПСС Марказий Комитетининг 1980 йил июнь Пленуми қарорларидан, партия XXVI съездини чақириш ҳақидаги хушхабардан руҳланиб, зўр кўтаринки руҳ билан меҳнат қилмоқдалар. Барча коллективларда социалистик мусобақа авж олаяпти. Бу ватанпарварлик ҳаракати давомида вужудга келган ташаббуслар қўллаб-қувватланиб, кенг ёйилмоқда. Йиллик планни Улуғ Октябрнинг 63 йиллигигача бажариш юзасидан москваликлар бошлаган ташаббус издошлари ҳам тобора кўпайиб бормоқда.

Саноат корхоналарида ишлаб чиқариш жараёнларини такомиллаштиришга қаратилган тадбирлар тўхтовсиз амалга оширилмоқда. Прогрессив технология, замонавий асбоб-ускуналар, илғорлар тажрибаси кенг жорий қилинмоқда. Белгиланган ташкилий-техникавий тадбирлар амалга оширилмоқда. Ана шуларнинг ҳаммаси областимиз саноатчилари меҳнати натижасининг самарали бўлишига, давлат планлари ва зиммага олинган социалистик мажбуриятларнинг бажарилишига ёрдам бермоқда.

Шу йилнинг ўтган 7 ойида пландагидан ташқари реализация қилинган саноат маҳсулоти ҳажми областимиз бўйича 58,5 миллион сўмликни ташкил этди. Бу, мажбуриятда назарда тутилганидан деярли 15 миллион сўмлик кўпдир.

Областимиздаги кўпчилик шаҳарлар ва районлар индустрияси ходимлари йил бошида белгилаган юксак меҳнат марраларини муваффақиятли эгалламоқдалар. Ишлаб чиқариш қувватларидан, мавжуд асбоб-ускуналардан унумли фойдаланиш, иш вақтининг фойдасиз йўқолишига йўл қўймаслик, меҳнат интизомини мустаҳкамлаш қизғин тус олган. Мусобақа ютуқлар омили бўлмоқда.

Республикамиз пойтахти саноатчилари ўтган 7 ойда пландагидан ташқари 32 миллион сўмликка яқин маҳсулот реализация қилдилар. Бу социалистик мажбуриятда назарда тутилганидан 21,4 процент кўпдир. Область индустрияси ходимларининг кўрсаткичлари янада салмоқли бўлди. Улар шу давр учун мўлжалланган социалистик мажбуриятни 152,6 процент қилиб адо этдилар.

Оҳангарон, Чирчиқ, Олмалиқ шаҳарлари, Бўстонлиқ, Калинин, Оржоникидзе, Тошкент районлари саноат корхоналарининг коллективлари ҳам социалистик мажбуриятларни бажаришда яхши натижаларга эришмоқдалар.

Лекин, айрим шаҳарлар ва районлар саноатчилари зиммага олинган мажбуриятларни бажаришни уддасидан чиқмаяпти. Бу билан областимиз саноатчилари меҳнатининг янада самарали бўлишига маълум даражада халақит берилмоқда. Ангрен, Бекобод, Янгийўл шаҳарлари, Бекобод, Коммунистик, Пискент, Ўрта Чирчиқ, Чиноз районлари шулар жумласидандир. Тўғри, улар ҳам маҳсулот реализация қилиш бўйича давлат планларини тўла ва зиёдаси билан адо этишди. Агар эл-юрт олдида берилган ваъданинг ҳам тўла уддасидан чиқишса, нур устига аъло нур бўларди.

Саноатчиларимиз фаолиятининг ўтган 7 ойлиги натижаси таҳлил қилинса, катта камчиликлар ҳам борлиги яққол кўзга ташланади. Умуман саноатчиларимизнинг шу кунлардаги меҳнати ишлаб чиқариш ҳажмини ошириш бўйича белгиланган топшириқларнинг бажарилишини хавф остида қолдиради.

Айниқса буни ялпи маҳсулот ишлаб чиқаришда кўриш мумкин. 1980 йил планига мувофиқ ялпи маҳсулот ҳажми ўтган йилдагига нисбатан 4,7 процент ортиши керак. Аслида эса бу кўрсаткич бор-йўғи 2,5 процентни ташкил этди. Ўнлаб корхоналар бу соҳа бўйича планнинг бажарилишини таъминламадилар. Бунинг оқибатида 16,8 миллион сўмлик кам ялпи маҳсулот ишлаб чиқарилди.

Ташвишлиси шундаки, 55 корхонада ишлаб чиқариш ҳажми ўтган йилдаги даражадан камайиб кетди. Уларнинг айримларида ишлаб чиқариш ҳажмини камайтириш планда назарда тутилган эди. Фақат шу ҳисобда 52,6 миллион сўмлик маҳсулотни кам ишлаб чиқариш белгиланган эди. Бунинг устига областимиздаги қатор корхоналар коллективлари маҳсулот реализация қилиш бўйича давлат планларини бажармаяптилар. Оҳангарон ва Бекобод цемент комбинатлари планни бажармаганлари ҳолда маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажмини ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан камайишига йўл қўйдилар. 2-, 8-, 9-ғишт заводи бошқармалари, 160-қурилиш трести бинокорлик материаллари комбинати, Қорасув ва Чиноз пахта тозалаш заводларида ҳам шундай аҳвол содир бўлди. Ҳаммаси бўлиб 15 корхона маҳсулот реализация қилиш бўйича январь—июль ойлари планини бажармади. Бунинг оқибатида 3,3 миллион сўмлик кам маҳсулот олинди.

Областимиз саноатчилари йил давомида меҳнат унумдорлигини белгиланганига нисбатан 1,5 процент оширишга аҳд қилган эдилар. Улар бу ваъдаларининг ҳам устидан чиқишмаяпти. Ўтган 7 ойда меҳнат унумдорлигининг ортиши 1,1 процентни ташкил этди. Қатор шаҳарлар ва районлар саноатчилари бу кўрсаткичнинг бажаралишини таъминламадилар. Айримларида ҳар бир ишловчи ҳисобига маҳсулот ишлаб чиқариш топшириғи бажарилмай қолди. Маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтириш асосан саноат ходимлари сонини ўстириш ҳисобига бўлди. Агар областимиздаги унумдорлик бўйича планни бажармаган корхоналар топшириқни уддасидан чиққанда қўшимча 52 миллион сўмлик маҳсулот реализация қилинган, меҳнат унумдорлиги 3,5 процент ошган бўларди. Афсуски, шундай бўлмади. Корхоналарни малакали кадрлар билан таъминлаш ва иш вақтидан фойдаланишдаги нуқсонлар ҳам саноатчиларимиз фаолиятига салбий таъсир кўрсатди.

Мажбуриятни бажариш — шарафли бурч. Шундай экан, барча корхоналарда давлат планлари ва эл-юрт олдида берилган ваъданинг тўла уддасидан чиқилишига эришиш лозим. Бунинг учун аввало социалистик мусобақа байроғини янада баланд кўтариш, йўл қўйилган нуқсонларни бартараф этиш, корхоналарнинг қолоқлик сабабларини зудлик билан аниқлаш ва уларнинг қайта такрорланишига йўл қўймаслик, ишлаб чиқариш устидан партия назоратини янада кучайтириш, зарур бўлса корхоналар коллективларига амалий ёрдам бериш лозим. КПСС XXVI съезди шарафига бошланган ватанпарварлик ҳаракати иштирокчилари куч-ғайратини областимиз индустрияси олдида якунловчи йилида турган барча вазифаларнинг сўзсиз бажарилишига сафарбар этиш лозим.

М. МИРҲАМИДОВ.

ДЕПУТАТЛАР ХОНАСИ — МЕТОДИК МАРКАЗ

СОВЕТ ҚУРИЛИШИ

Район Совети ижроия комитетида ташкилий-оммавий ишларни кучайтириш мақсадида методик марказ — депутатлар хонаси ташкил этилганига кўп вақт бўлгани йўқ. Бироқ, у ўз фаолиятини тобора активлаштириб бориб, қишлоқ ва посёлка Советлари тажрибасини оммалаштириш масканига айланиб қолди.

Депутатлар хонасида маҳаллий Советлар, уларнинг ижроия комитетлари, доимий комиссиялар ва депутатлар группаларининг илғор иш форма ва методларини кенг ёйиш учун методика Совети тузганмиз. Тўққиз кишидан иборат бу советга район ижроия комитети раисининг ўринбосари А. Нишонов раҳбарлик қилади.

Йиллик перспектив планга мувофиқ ҳар икки ойда бир марта депутатлар куни ўтказамиз. Партия ва совет ташкилотлари, хўжаликларнинг раҳбарлари ҳамда мутахассислар депутатлар ҳузурида сўзга чиқиб, амалга оширилаётган ишлар ҳақида уларга сўзлаб беришади. Депутатлар, доимий комиссиялар раисларининг ҳисоботлари тингланади.

Хонамизнинг кўзга кўринарли жойида Советлар структураси, СССР ва Ўзбекистон ССР Конституцияларидан кўчирмалар ва Советлар ҳаётига оид бошқа муҳим ҳужжатлар осиғлиқ. Булардан ташқари, актив депутатлардан бир группасининг фотосуратлари ҳам қўйилган.

Депутатлар хонасида давра столи атрофидаги суҳбат учрашувлар, тобора анъанавий тус олмоқда. Ўтган йили ана шундай учрашувлар, савол-жавоб кечаларидан бир қанчаси бўлиб ўтди. Беш марта халқ вакилларининг семинар-кенгаши ташкил этилди.

Буларнинг ҳаммаси район қишлоқ ва посёлка Советлари депутатлари, ижроия комитетларининг активлигини янада оширишга хизмат қилаётир. Уларнинг омма билан алоқаси мустаҳкамланмоқда. Келгусида хонани кўплаб турли хил адабиётлар, қўлланмалар ва бошқа кўргазмали воситалар билан безатиб, уни депутатлар сиёсий билим олувчи марказга айлантиришга ҳаракат қиламиз.

М. СУЛИЕВ,
халқ депутатлари Оққўрғон район Совети ижроия комитетининг инструктори.

ЁШЛАР ТАРБИЯСИГА

ИДЕОЛОГИЯ ВА ҲАЁТ

СССРда ривожланган социалистик жамиятнинг бунёд этилганлиги ёшларни коммунистик руҳда тарбиялаш соҳасидаги партия қўяётган улкан вазифаларни бажариш учун кенг имконият очиб бермоқда.

Маълумки, КПСС XXV съезди ёшлар орасида партия ва комсомол ташкилотлари олиб бораётган ғоявий-тарбиявий ишларга муносиб баҳо бериб, уларни янада такомиллаштириш, сифати ва самарадорлигини оширишнинг конкрет йўлларини ҳамда воситаларини белгилаб берди. Жумладан, ёшларни тарбиялаш ишига комплекс ёндошиш зарурлиги тўғрисидаги хулосалар катта методологик аҳамият касб этди.

Ривожланган социализм шароитида коммунистик тарбия ишига комплекс ёндошишнинг энг асосий йўллари, услуб ва воситалари КПСС Марказий Комитетининг «Идеологик, сиёсий-тарбиявий ишларни янада яхшилаш тўғрисида»ги қарорида, ўртоқ Л. И. Брежневнинг 1979 йил ноябрь ҳамда 1980 йил июнь Пленумларидаги нутқ ва докладида, унинг «Кичик ер», «Тикланиш», «Қўриқ» асарларида ҳам аниқ-равшан белгилаб берилган.

Бу, **биринчидан,** тарбия жараёнининг асосий йўналишлари ўртасида уйғун бирликни таъминлаш, **иккинчидан,** тарбиявий таъсир кўрсатишнинг мавжуд форма ва воситаларидан кенг фойдаланиш, **учинчидан,** ёшлар айрим группаларининг ўзига хос хусусиятларини ҳисобга олиш, **тўртинчидан,** КПСС раҳбарлигида иш кўраётган барча жамоат ташкилотлари ва идеология муассасаларининг фаолиятини бир-бирига мувофиқлаштириш, демакдир.

Ўзбекистон Компартияси, жумладан, Тошкент области партия ташкилоти КПСС қўяётган ана шу талабларни изчил амалга ошириб бормоқда. Жумладан, ёшлар орасида тарбиявий иш олиб боришнинг ҳамма йўналишлари, форма ва методларининг бирлигига эришиш, ёшлар турли группаларининг ўзига хос хусусиятларини янада тўлароқ ҳисобга олиш, тарбия ишини планлаштириш, координациялаш ва бошқаришни яхшилаш, тарбиявий ишларнинг услуб ва методларини такомиллаштириш борасида анчагина ишлар қилинди.

Маълумки, мамлакатимизни ёшлар мамлакати ҳам дейишади. Чиндан ҳам, СССР аҳолисининг кўпроғини 30 ёшгача бўлган кишилар ташкил этади. Ишчилар синфининг ярмидан кўпроғи, зиёлиларнинг қарийб ярмини ёшлар ташкил этади. Бизнинг республикамизда ёшлар салмоғи мамлакатдаги даражадан анча юқоридир. Республикамизда 2 миллион йигит-қиз КПСС сафларига бирлашган. Касаба союз аъзолари сафида эса 28 миллион ёш авлод вакиллари бор. Ўзбекистон Компартияси составида 30 ёшгача бўлган кишиларнинг сони тобора ўсиб бормоқда. Халқ депутатлари Советларида эса худди шу ёшдаги кишилар 1980 йилда 34,8 процентни, ВЛКСМ аъзолари эса 20,7 процентни ташкил этди.

Эндиликда давлат ва жамоат ташкилотлари фаолиятини ёшларнинг актив иштирокисиз тасаввур этиб бўлмаслигини юқоридаги рақамлар ҳам кўрсатиб турибди.

Социализм шароитида ўсиб вояга етган ҳар бир авлодда янги жамият бунёдкорларига хос энг яхши фазилатлар — коммунистик идеалларга садоқат, ғоявий ва ахлоқий позицияларнинг бирлиги кабилар сақланиб, мустаҳкамланиб бормоқда. Эндиликда революцион анъаналарнинг ана шундай ворислиги совет жамияти маънавий ҳаётининг объектив қонунияти бўлиб майдонга чиқмоқда. В. И. Ленин таъкидлаган эдики, биз оталаримизга нисбатан яхшироқ курашаяпмиз, бизнинг болаларимиз янада яхшироқ курашадилар ва улар ғалаба қозонадилар. Биз ҳозирдаёқ янги бинонинг заминини қўймоқдамиз, бизнинг болаларимиз эса уни қуриб битказадилар.

Ёшларнинг ҳозирги авлоди ҳаётнинг ҳамма жабҳаларида тезкор ўзгаришлар содир бўлаётган, ижтимоий ҳаётнинг ҳамма жиҳатлари фан-техника революцияси таъсирида ривожланаётган бир даврда камолга етмоқдалар. Ўтган авлодларнинг биронтаси ҳам ана шундай ривожланган қудратли ишлаб чиқариш кучлари, кўп қиррали ижтимоий муносабатларга ворис бўлмаган эди. Ҳозирда ҳеч қачонгидек ёшлардан шунчалик кенг маълумотли бўлиш, актив ҳаётий позицияда туришни тақозо этмаган эди.

Айни вақтда шуни ҳам эсда тутиш кераки, ҳозирги ёшлар авлоди синфий душман билан бевосита кураш мактабини ўтишига, бундан аввалги авлодларнинг бошига тушган зўр қийинчилик ва йўқотишларни бошидан кечиришга тўғри келмади. Айрим ёшларда ҳаётий, сиёсий ва социал тажрибанинг етарли эмаслиги натижасида баъзи бир худбинлик аломатлари, бемаъни эҳтиёжлар, оталарнинг кураши ва меҳнати билан қўлга киритилган нарсаларни қадрлай билмаслик, ҳодисаларга юзаки баҳо бериш кабилар содир бўлаяпти.

Шунинг учун ҳам жамиятимизнинг бундан буёнги тараққиёти ёшлар билан ишлашнинг барча форма ва методларини муттасил такомиллаштира боришни тобора кўпроқ тақозо этмоқда. Бунда ёшларнинг етук граждан бўлиб шаклланиши мураккаб социал жараён эканлигини, у кекса авлодларнинг тажрибасини изчил эгаллаб бориши, жамиятимиз кун тартибидаги улкан вазифаларни бажаришга тайёрлигини ошириши зарурлиги мураккаб вазифа эканлигини ҳаётнинг ўзи кўрсатмоқда. КПСС XXV съездида таъкидланганидек, ёшларни сиёсий жиҳатдан онгли қилиб тарбиялаш осон иш эмас. Бунда ҳали ёш, шаклланмаган характердаги кишилар билан иш олиб боришга тўғри келишини эътиборда тутиш лозим.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» МАТЕРИАЛЛАРИ ИЗИДАН

„СОВҒАМИ, ҒОВҒА?“

Газетанинг 3 июль сонида босилган юқоридаги сарлавҳали танқидий хабарда Чиноз шаҳар Советская кўчасидаги 23-уйда яшовчи З. Вакилованинг 2-радиотоварлар магазинидан олган «Таврия» фотоувеличителида объективи йўқлиги учун ишламаслиги кўрсатилган эди.

Мазкур хабар юзасидан халқ депутатлари Чиноз район Совети ижроия комитети раисининг ўринбосари ўртоқ М. Абдукаримовдан олинган жавобда айтилишича, З. Вакилова сотиб олган фотоувеличителга мос объектив топиб берилган ҳамда ундан узр сўралган.

КПСС XXVI съезди шарафига умумхалқ социалистик мусобақасига қўшилган Чиноз районидаги «Янгиобод» совхозининг чорвадорлари 1980 йил ва умуман беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажариш учун курашаётирлар. Суратда: бу йил сигирлар маҳсулдорлигини 4 минг килограммга етказишга аҳд қилган совхознинг илғор соғувчиларидан Х. Ўролова, О. Ортиқова, К. Юнусова, Н. Юсуфалиева, О. Юсуфалиева, Ш. Умарова, Г. Файзиева ва Т. Мусаевалар.

САБЗАВОТ КАРВОНЛАРИ

Бўстонлиқ районидаги «Қизил ту» колхози деҳқонлари йиллик планни муддатидан илгари бажариш учун курашмоқдалар

БАЛАНД-баланд тепаликлар этагидаги текис асфальт йўлдан юк машиналари ва прицепли тракторлар тез-тез ўтиб турибди. Далаларда ғарқ пишган қип-қизил помидорга кузовлари лиммо-лим тўлган бу машиналар юқорига — тоғ томонга кетяпти.

— Улар помидорни Ғазалкент консерва заводига олиб боришяпти, — дея изоҳ беради раис Эгамқул Таспўлатов, — ҳозир кунига 50—60 тонна помидор териб топширяпмиз. Айрим кунларда ҳатто 80 тоннага етяпти.

— Ҳосил мўл бўлибдида, — дедик раиснинг шодон кайфиятига шерик бўлиб.

— Жудаям, — деди Эгамқул ака, — бироқ, бунга осонликча эришмадик, албатта.

«Қизил ту» колхози сувни янги Паркент каналидан ола бошлаган эди. Бу канал баланд қир-тепаликларнинг қоқ белидан кесиб ўтади. Бир қирғоғи қирга, иккинчи қирғоғи эса пастликка туташ. Сув паст қирғоққа сал уриб кетса — тамом, тўхтатиш қийин!

Баҳорда шунақа бўлди. Колхоз экинларига сув келадиган ариқнинг каналдан бошланиш жойидаги иншоотлар ишдан чиқиб, қирғоқ ўпирилиб кетди. Уни зудлик билан беркитишди. Иншоот қайта қурила бошланди. Шунда ҳам бу мураккаб иш роса ўн кунга чўзилди.

Кўчат ўтказиш эса бошланган эди. Кузда мўлжалдаги хирмонни кўтариш, мажбуриятдаги ҳосилни етиштириш учун эса на фақат ҳар бир кун, балки ҳар бир соат қадрли дамлар! Мана шу пайтда ўтган йили булоқлар сувини жамлаб, уни тўрт километр масофага қувур орқали олиб келинган об-ҳаётдан фойдаланилди. Лекин бу, туяни чўмичда суғориш билан баробар эди! Бир бригада маълум кўчатларини ўтказиб бўлгунича иккинчи бригада навбат кутиб турди!

Ер тер тўкканни ёқтиради. Фидокорона меҳнат ўз самарасини берди: сабзавот пайкалларида мўл ҳосил етиштирилди.

— Меҳнат-ку ўз йўлига, — дейди Эгамқул ака, — омад деган нарса деҳқончиликда ҳам бор экан. Бу йил бизнинг омадимиз келди — баҳордаги қаттиқ дўл экин майдонларимизни шундоққина чегаралаб ўтиб кетди. Қўшни майдонда ҳар бири ёнғоқдай келадиган ўша дўл урган маккажўхорини кўриб юрагим увишиб кетди.

Самарадорлик ва сифат беш йиллигининг сўнгги йилида мавжуд 550 гектар майдондан 6485 тонна сабзавот маҳсулотлари етиштириш ва давлатга 6400 тонна топшириш планлаштирилган. Колхоз меҳнаткашлари бу маррани 20 сентябргача эгаллашни кўзда тутишмоқда. Улар КПСС XXVI съездини муносиб меҳнат туҳфалари билан кутиб олиш учун зиммага ошрилган мажбурият олишди: пландагига қўшимча 600 тонна сабзавот маҳсулотлари топширилади.

Айни кунларда юксак мажбуриятни шараф билан адо этиш йўлида зарбдор меҳнат қилишяпти. Ҳозиргача давлатга топширилган сабзавот маҳсулоти 4 минг тоннадан ошди. Карам бўйича план 123 процент бажарилди — 1030 тонна ўрнига 1220 тонна карам топширдилар. Помидор топшириш плани ҳам эллик фоиздан ошди. Ўтган йилнинг шу давригача атиги 400 тонна помидор топширилган бўлса, ҳозир бу рақам 1,5 минг тоннага етди. Бу йил пландаги 1280 тонна ўрнига 3 минг тонна пиёз сотиш мўлжалланяпти: етиштирилан ҳосил шундан далолат бермоқда.

Кейинги йилларда «Қизил ту» колхози асосан пиёз, карам ва помидор экишга ихтисослашди. Кўп йиллик тажриба худди шу экинлар ҳосили мазкур колхознинг ерларида яхши битишини кўрсатди. Ихтисослаштириш ҳар томонлама самарали ва фойдали бўлмоқда...

Колхозда 8 сабзавотчилик, 1 пиёз ва 1 боғдорчилик бригадаси бор. Бригадалараро меҳнат беллашувида Ўрозимбет Шербоев бошлиқ 2-бригада коллективи олдинда бормоқда. Улар йиллик пландаги 683 тонна сабзавот топшириш маррасини забт этишларига саноқли кунлар қолди. Коллектив муваффақиятларида Асан Юнусов, Ажар Мамбетова, Манзура Қулдибоева каби пешқадамларнинг ҳиссаси салмоқли бўляпти.

Ўроз Мамедов, Карим Тўрақулов бошлиқ бригадалар ҳам мусобақанинг олдинги сафида боришмоқда. Ҳурмат Белгиси ордени кавалери Риҳси Тўронқулова, Жамила Тиллаева, Есеркоп Оспанов, Шарифа Донбоева, Қаҳрамон Мамбетов, Жамила Қулдибоева каби илғорлар кунлик нормаларини бир ярим-икки бараварга етказиб адо этишмоқда.

Ҳосил йиғим-терими авжида. Сабзавот, мева, картошка карвонлари заводлар, омборлар ва шаҳар колхоз дўконлари сари йўл олмоқда...

Ҳ. ОЛИМЖОНОВ.

УЧ ДУГОНА ФЕРМАДА

Тожихон опа тоби қочиб, иситмалаб қайтди. Онасининг аҳволини сезган Ақида унинг атрофида парвона бўлди:

— Бироз шамоллаганга ўхшайсиз, аяжон. Ҳечқиси йўқ, бир-икки кунда кўрмагандек бўлиб кетасиз.

Орадан бирор ҳафта ўтгач, она ўзини анча яхши ҳис қила бошлади-ю, говмушларини эслади. «Бу аҳволда ётаверсам, сигирларимнинг ҳоли нима кечади, зиммадаги мажбуриятларим нима бўлади?» У шуларни ўйлаб фермага отланди-ю, лекин дармонсизланиб ўтириб қолди. Шу пайт Ақида кириб қолди:

— Сигирларимдан хабар олай девдим, ҳали ҳолсиз эканман, — деди маъюсланиб Тожихон опа.

— Аяжон, аввало соғлиғингизни ўйланг, сигирлардан эса кўнглингиз тўқ бўлсин, мен хабар олиб турибман, ҳатто соғаяпман ҳам,— деди Ақида ҳаяжон билан.

— Соғаяпман? Сен-а?

— Ҳа, мен, ишонмайсизми? Нима, қўлидан келмайди, деб ўйлаганмидингиз?

— Ундай эмаску-я, лекин сигирларимнинг баъзи бирлари сал ўжарроқ эди-да.

— Қўрқманг, уларни аллақачон ўзимга ўргатиб олганман.

— Оббо шайтон қиз-ей, ундай бўлса, яхши — кулди Тожихон опа. — Бу шаштингда опанг Вазирадан ҳам ўзиб кетасанми, дейман. Ростдан ҳам сут соғувчи бўлмоқчимисан?

— Албатта-да! Менга етадигани бўлмайди!

— Оббо, уддабурон қизим-ей, майли ниятингга ет.

Ақида болалигидан онасининг ёнида юриб, фермага, соғин сигирларга анча ўрганиб қолган. Ҳамон эсида, опаси Вазира Москвага кетадиган бўлди. У йўқлигида қаровидаги сигирлар ўзга соғувчиларга унча бўйсунмай, сутлари камайиб кетди. Ақида ана ўшанда бу тилсиз жониворлар ҳам юмшоқ муомала, эркалашларини сезишларига қойил қолганди.

Мана, йиллар бир-бирини қувалаб, Ақида Шобобоева ҳам Тошкент районидаги Будённий номли 15-ўрта мактабнинг 8-синфини муваффақиятли тамомлади. Унинг аҳди қатъий эди. Сафига иккита синфдоши: Хуршида Худойбердиева ва Олмахон Тожимуродовалар ҳам қўшилишди. Уч ўртоқ 8-синфни битириб А. Навоий номли колхоз сут-товар фермасида сут соғувчи бўлиб ишлашга бел боғлашди.

Яқинда қишлоқ хўжалик институтида бўлиб ўтган «Чорвадор-80» митингида қатнашган ёшлар орасида улар ҳам бор эдилар. Махсус курсларни битириб чиққан бу ёшлар ҳузурида машҳур сут соғувчи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Мунаввар Исоқова ҳам сўзга чиқди:

— Сиз, чорвадор қизлар билан шу бугунги тантанали митингда учрашиб тургагимдан ва сизларга ўз тажрибамдан сўзлаб бераётганлигимдан бахтиёрман, — деди у. — Сут соғувчилик касби шарафли касб! Бизнинг меҳнатимиз кишиларга саломатлик улашади, дастурхонларини безайди, кайфиятларини чоғ қилади. Ана шундай қутлуғ ва камтарин меҳнатимиз билан ҳар қанча фахрлансак арзийди. Социалистик мусобақа кишиларни янги зафарлар сари чорлайди. Шунинг учун биз бир-биримизни мусобақага чақирар эканмиз, бугун кечагидан, эртага бугунгидан ҳам самарали меҳнат қилишимиз керак.

Чорвадор қизлар тажрибали сут соғувчининг чақириғини гулдурос қарсаклар билан олқишладилар. Ақида ҳам сўзга чиқди:

— Мен эзгу орзуимга эришаётганимдан жуда бахтиёрман. Шарафли касбимни ҳар доим ардоқлаб юришга ҳаракат қиламан! — деди тўлқинланиб.

Ф. УСМОНОВА.

Янгийўл районидаги Назарали Ниёзов номли колхоз маккажўхорикорлари мўл «қаҳрабо дон» ҳосили етиштирдилар. Хўжаликда маккажўхори донини йиғиштириб олиш қизғин олиб борилаяпти. Суратда: колхоз партия комитетининг секретари Шермат Норматов ва бригада бошлиғи Абдужаббор Акбаралиев йиғиштириб олинаётган ҳосилни кўздан кечиришяпти.

А. Абалян фотолари.

ИЛҒОР УСУЛДА

Пискент районидаги Керовчи пахта қабул қилиш пункти мавсумга тахт қилиб қўйилди. Тайёрловчилар 12 та транспортёр, 15 та ПЛ агрегати ва бошқа механизмларни ўз вақтида сифатли ремонтдан чиқардилар. Бу ишларда слесарь ва ишчилардан А. Абдужабборов, А. Раимов, Х. Имомқулова, Ш. Каримов, Г. Жўраевалар айниқса ғайрат кўрсатишди.

— Биз районимиздаги Ленин номли, Калинин номли ва «Гулистон» колхозларидан пахта қабул қилиб оламиз, — дейди пункт мудири М. Ҳайдаров. — Ўнинчи беш йилликнинг якунловчи йили ҳосилни хўжаликдаги ҳар бир бригададан алоҳида-алоҳида қабул қилиб олишни мўлжаллаяпмиз. Бунинг учун 22 та бунт майдончаси тайёрлаб қўйдик. Лаборатория ходимларимиз келтириладиган пахта сифатини тезда аниқлаш учун зарур асбоб-ускуналарга эгалар.

Пункт коллективи бу йил 10 минг тонна «оқ олтин» қабул қилишни режалаяпти.

Э. МАДИЕРОВ.

КОМПЛЕКС ЁНДОШИБ

КПСС шунга асосланадики, коммунизм қурилиши илмий бошқариладиган жараён бўлиб, янги жамият стихияли равишда эмас, балки марксча-ленинча партия раҳбарлигидаги омманинг онгли, бир мақсадга қаратилган фаолияти натижасида бунёд этилади. Шунинг учун ҳам ижтимоий тараққиёт қонунларини пухта билиш ҳаёт вужудга келтираётган янги-янги ҳодиса ва муаммоларни ёшларнинг аниқ-равшан тушуниб олиши айниқса зарурдир. Ана шу қонунларни билиш энг тўғри амалий хулосалар чиқаришда, кун тартибида турган мақсадларга эришиш йўл-йўриқларини аниқ белгилаб олишда катта ёрдам беради.

Республикамиз, жумладан, областимиз партия ташкилотлари, партиянинг ана шу соҳадаги йўл-йўриқлари асосида иш олиб бориб, ёш ишчилар, хизматчилар, студентлар, ўқувчилар, пахтакорлар, механизаторларнинг марксча-ленинча назарияни айниқса чуқур ўрганишларига эришиш йўлида муҳим ишларни амалга оширмоқдалар.

Аввало, пропагандистларнинг назарий савияси ва методик маҳоратини оширишга алоҳида эътибор берилмоқда. Уларнинг сиёсий жиҳатдан ҳар тарафлама чиниқишлари учун етарли шарт-шароит ҳозирланмоқда. Эндиликда республикамизда пропагандистлар сонининг 89,4 проценти КПСС аъзоларидир. Тарғиботчиларнинг 90 процентдан ортиқроғи олий маълумотга эга. Кейинги йилларда уларнинг бевосита раҳбарлигида 60 мингдан ортиқ йигит-қиз КПСС ички ва ташқи сиёсатининг энг муҳим масалаларини, КПСС XXV съезди қарорларини, СССР янги Конституциясини пухта ўргандилар.

Марксча-ленинча ўқув ёшларнинг сиёсий ва меҳнат активлигини оширишда муҳим омил бўлиб қолди. Тошкент областида комсомол сиёсий маорифи тўгаракlари тингловчиларининг учдан икки қисми «Самарадорлик ва сифат беш йиллигига — ёшлар ташаббуси ва ижоди» ҳаракатида фаол қатнашмоқдалар, уларнинг ярмидан кўпроғи эса комсомол ва бошқа жамоат ташкилотларида иш олиб бормоқда.

Партия комитетлари ташаббуси билан корхоналарда, қурилишлар колхоз ва совхозлар, ўқув юртларида ташкил этилаётган ёшлар клублари йигит-қизларни ижтимоий-сиёсий фаолиятга жалб этишда катта самара бермоқда. Тошкент шаҳрида ўтган йили 16 та ана шундай клуб иш олиб борди, уларда 30 мингдан ортиқ йигит-қиз қатнашди. Жумладан, клубларда илмий-назарий конференциялар, мунозара ва семинарлар, ишлаб чиқариш илғорлари ва новаторлари, фан ва маданият арбоблари билан учрашувлар, кино кўриклар ва фильмларни муҳокама қилиш, экскурсиялар уюштириш каби тадбирлар ўтказилди.

«Узхлопкомаш», «Таштекстильмаш» ишлаб чиқариш бирлашмаларида, Бекобод цемент заводида, «Алмаликсвинецстрой» тресги корхоналарида сиёсий ахборотчиларнинг махсус группалари тузилганлиги диққатга сазовор. Бу группалар коммунистик тарбия, комсомолнинг хўжалик ва ижтимоий сиёсий ҳаётдаги роли ошиб бораётганлиги тўғрисида лекция ва суҳбатлар ташкил этмоқдалар.

Ленинча зачётлар ёшларни коммунистик руҳда тарбиялаш ишига комплекс ёндошишни амалга оширишда таъсирчан форма бўлиб қолди. Зачётлар давомида ёшлар бевосита амалий фаолият жараёнида ҳаёт синовидан ўтиб, ғоявий ва маънавий жиҳатдан янада чиниқмоқдалар. «КПСС XXV съезди қарорларини амалга оширамиз» шиори остида ўтаётган ленинча зачётларда республикамизда 2,5 миллиондан ортиқ йигит-қиз қатнашмоқда.

1981 йил январь ойида эса зачётларнинг охирги босқичи ўтказилади. Бунда ёшлар ва комсомоллар коммунистлар олдида ҳисоб бериб, гражданлик етукликларини, актив ҳаётий позицияда туришларини, коммунистик идеалларга садоқатларини яна бир карра намойиш этадилар.

Ўзбекистон комсомоли Марказий Комитетининг X пленуми КПСС Марказий Комитети ва шахсан ўртоқ Л. И. Брежневни қатъий ишонтирганидек, Ўзбекистон ёшлари «Ўнинчи беш йилликка — зарбдор якун» «КПСС XXVI съездини муносиб кутиб оламиз» шиори остида меҳнат қилиб, 1980 йил планларини муддатидан анча аввал ортиғи билан бажарадилар.

Ҳозирги вақтда 18 минг комсомол-ёшлар коллективи ўнинчи беш йиллик топшириқларини адо этишга катта ҳисса қўшмоқда. 450 минг йигит-қиз меҳнатга коммунистик муносабатда бўлиш ҳаракатида иштирок этмоқда. Кейинги икки йил ичида ёш ишчилар томонидан 20 минг рационализаторлик таклифи киритилганлиги бунинг яққол далилидир. Ана шу таклифларнинг 15 мингдан ортиқроғи ишлаб чиқаришга жорий этилиб, улар 13 миллион сўмликдан зиёд иқтисодий самара олиш имконини беради.

Областимиз ёшлари янгийўлликларнинг «Бирорта ҳам қолоқ бўлмасин», чирчиқликларнинг «Сифат белгиси қўйилган маҳсулотга — комсомол гарантияси», тошкентлик самолётсозларнинг «Ҳар бир кишининг юқори иш сифатидан — меҳнат коллективининг юксак самарадорлигига» ҳаракатида фаол иштирок қилаётганликлари ҳам диққатга сазовордир.

Ўзбекистон, жумладан Тошкент области ёшлари съездолди социалистик мусобақасини кенг авж олдириб, ўз зиммаларига янги оширилган мажбуриятлар олиб, оталари, акалари — коммунистлар изидан бормоқдалар. Бу билан улар коммунистик бунёдкорлик ва тинчлик байроғи — Ленин байроғига, ўз ота-боболарининг революцион, жанговар ва меҳнат анъаналарига содиқ эканликларини яна бир карра намойиш қилмоқдалар.

Л. БЕЛЯВСКИЙ,
тарих фанлари кандидати.

ЧЕТ ЭЛ ЯНГИЛИКЛАРИ

ТАСС АПН

Э. ГЕРЕКнинг АЙТГАНЛАРИ

ВАРШАВА, 25 август. (ТАСС). ПБИП Марказий Комитетининг биринчи секретари Э. Герекнинг нутқи Польша Марказий телевидениеси орқали эшиттирилди. Шу нутқда у ПБИП Марказий Комитети пленуми қарорларининг мазмуни ҳозирги даврнинг муҳимлигига ва Польшанинг тақдири учун ғоят чуқур масъулият туйғусига мос бўлиб тушишини таъкидлади. Марказий Комитетнинг Пленумида кўпгина ўртоқлар, шу жумладан мен ўзим ҳам мамлакатдаги аҳволдан келиб чиқадиган энг муҳим муаммоларни танқид ва ўз-ўзини танқид нуқтаи назаридан таҳлил этдик, деб уқтирди у. Яқин келажакда ПБИП Марказий Комитетининг V Пленумини чақириб, ҳозир Польша бошидан кечираётган жиддий сиёсий ва иқтисодий тангликнинг манбаларини очиб ташлаш учун мана шу муаммоларнинг ҳаммасини чуқур ва асосли таҳлил қилишга қарор берилди, деди Э. Герек.

Э. Герек касаба союзларининг ташкилотига тааллуқли масалаларга тўхталди. Поляк касаба союзларининг яқинлашиб келаётган съезди, деди у, поляк меҳнаткашларининг мўътабар анжумани бўлиши керак. Бу съезд касаба союзларининг роли, ўрни ва фаолият формалари тўғрисида қарор қабул қилиши керак. Меҳнаткашларнинг манфаатларини чинакам ҳимоя қилиш ҳамиша касаба союзларининг бош вазифаси бўлиши керак.

Э. Герек партиянинг раҳбар органлари составидаги ўзгаришларга тўхталиб, бу ўзгаришлар аввало мамлакатнинг экономикаси учун, шунингдек, партия билан давлат ишининг бошқа муҳим соҳалари учун масъул бўлган раҳбарларга тааллуқли эканини уқтириб ўтди. Марказий Комитет, деди Э. Герек, бу масъулиятли лавозимларга вужудга келаётган қийинчиликларни ўз вақтида пайқаб, уларни ўз вақтида бартараф этишга интилган ўртоқларни тайинлади.

Ишчилар синфи ва бутун халқнинг ҳис-туйғулари ва истакларини эътиборга олаётган партиямиз мамлакатнинг ривожига ҳалақит бераётган ва кескинлик манбаига айланиб қолаётган ҳамма нуқсонларни улоқтириб ташламоқда, деб таъкидлади Э. Герек. У партия белгилаган тадбирларни жамият тўла-тўкис қўллаб-қувватлашига ишонч билдирди.

Э. Герек фақат социалистик Польшагина мустаҳкам чегарали, халқаро обрў-эътиборли мустақил давлат бўлиши мумкинлигини алоҳида таъкидлаб ўтди. Фақат социализмгина ҳозир давлат ва миллат манфаатларини самарали равишда таъминлайди. Биз мана шу энг асосий бойликларни қатъият билан ҳимоя қиламиз ва ардоқлаб асраймиз, деб таъкидлади Э. Герек.

ҚИТЪАЛАРДАН ДАРАКЛАР

● ХАНОЙ. ВСРдаги 200 дан зиёд ишлаб чиқариш коллективи турли даражадаги «Меҳнат» орденлари билан мукофотланди. Мукофотланганлар орасида қурилиш машиналари ва механизмларини монтаж қилиш Ханой бирлашмаси, Хайхинг вилоятидаги «Зиятан» қишлоқ хўжалик кооперативи, бошқа илғор коллективлар бор.

● НЬЮ-ЙОРК. АҚШдаги йирик автомобиль корпорациялари иқтисодий тушкунлик шароитида ўз даромадларини сақлаб қолишга уриниб, корхоналарни бекитмоқдалар ва ўн минглаб ишчиларни ишдан бўшатмоқдалар. «Женерал моторс» компанияси кейинги ҳафтада Мичиган штатининг Понтиака шаҳридаги, Миссури штатининг Сент-Луисе, Калифорния штатининг Фримонте ва Огайо штатининг Лордстаун шаҳридаги юк автомобиллари йиғув заводларини бекитганликларини эълон қилди. 2 сентябрь куни Понтиакдаги автобус заводи дарвозалари ёпилади. Бундай чоралар натижасида жами 7900 киши ишдан маҳрум бўлади.

Ҳозирги вақтда автомобилсозлардан салкам 300 минг киши ишсиздир.

● РИМ. Италия ташқи ишлар министрлиги Исроил қўшинларининг Ливан территориясига бостириб киришни давом эттираётганлиги муносабати билан жиддий ташвишланаётганлигини билдирди, деб хабар беради АНСА агентлиги. Италия ўзининг Ливан билан бирдамлигини тасдиқлади ва Исроилни Ливаннинг мустақиллигига, суверенитети ва территориал бутунлигига хавф солувчи ҳужумларни тўхтатишга чақирди.

● АДДИС-АБЕБА. Эфиопияда чорвачиликни ривожлантириш юзасидан мамлакат ҳукумати ишлаб чиққан комплекс планга мувофиқ сўнгги йилда Гамо-Гоффа вилоятида деҳқонлар уюшмаси вакилларидан 3500 дан зиёд киши қисқа муддатли ветеринария курсларини тамом қилишди, шунингдек яйлов чорвачилиги, ўсимликларни зараркунандалардан ҳимоя қилиш ҳамда сув ресурсларидан билим олдилар.

(ТАСС, 26 август).

БХРДА РАДИО-ТЕЛЕМАРКАЗ ҚУРИЛМОҚДА

СОФИЯ, 26 август, (ТАСС). Пирин тоғларидаги денгиз сатҳидан 2100 метр баландликдаги Орелек чўққисида 105 метрлик минораси бўлган комплекс радио-телевизион марказ қурила бошлади. Янги марказ Болгариянинг учта жанубий округи — Благоевград, Пазаржик ва Смолянск округларининг аҳолисига учта телевизион программани ва учта радио программани қабул қилиш имконини беради, бу программалардан бири стереофоник программа бўлади.

ЗИМБАБВЕ ҲУКУМАТИ ТУТГАН ЙЎЛ

НЬЮ-ЙОРК. Африкадаги Зимбабве республикасининг бош министри Р. Мугабе Америка телевидениеси орқали сўзлаган нутқида бундай деди: Зимбабвени мамлакат аҳолисининг манфаатларини кўзлаб қайта қуриш, тинчлик ва миллий бирдамликни таъминлаш, ирқчилик сарқитларини тугатиш — Зимбабве ҳукумати ўтказиб келаётган сиёсий йўлнинг негизидир.

Р. Мугабе менинг ҳукуматим бу сиёсатни амалга оширганида марксизм принципларига амал қилади, деб таъкидлади. Бош министр Зимбабве Жанубий Африка Республикаси билан сиёсий ва дипломатик алоқалар ўрнатмайди, деб уқтириб ўтди ва Жанубий Африка халқининг миллий озодлик курашини тамомила қўллаб-қувватлаётганлигини билдирди. Биз ҳозирги вақтда, деди у, иқтисодий жиҳатдан Жанубий Африкага қарамликни камайтириш учун зўр бериб ҳаракат қилмоқдамиз. Масалан, биз қўшниларимиз билан алоқаларни ҳар томонлама кенгайтириш масалаларини муҳокама қилмоқдамиз, улар билан самарали регионал ҳамкорлик системасини вужудга келтирмоқдамиз. Биз яқинда Замбиянинг пойтахти Лусакада учрашиб, бундай ҳамкорлик йўллари ва йўналишларини муҳокама қилдик. Зимбабве республикаси жаҳоннинг Африка чегараларидан ташқарида жойлашган бошқа давлатлар билан, шу жумладан социалистик мамлакатлар ва ривожланаётган мамлакатлар билан ҳам савдо ва иқтисодий муносабатларни йўлга қўйиш ниятидадир.

(ТАСС).

САМАРАЛИ ҲАМКОРЛИК

АДАН, (ТАСС). Яман социалистик партияси Марказий Комитети сиёсий бюросининг аъзоси, ЯСП Марказий Комитетининг секретари Абдулазиз Абдулвали демократик Ямaннинг Совет Иттифоқи ва бошқа социалистик мамлакатлар билан иқтисодий ҳамкорлигига юксак баҳо берди. У АНА агентлигининг мухбири билан суҳбатда айтдики, социалистик давлатларнинг ёрдами билан демократик Яман иқтисодий тараққиётнинг кўпгина қийинчиликларини бартараф этиб, экономикани юксалтириш ишида каттагина муваффақиятларга эриша олди.

СССР бошчилигидаги социалистик мамлакатларнинг орттирган тажрибаси бизга экономиканинг балиқчилик, озиқ-овқат саноати, фойдали қазилмаларни разведка қилиш каби соҳаларини мустаҳкамлаб олишимизда ёрдам берди, деди у.

Иккинчи беш йиллик планимизнинг катта объектлари — совет мутахассисларининг ёрдами билан Мансур ва Хиссвада қурилган иссиқлик электр станцияларининг яқин фурсатда ишга туширилиши, деб давом қилди ЯСП Марказий Комитети сиёсий бюросининг аъзоси, экономикани ривожлантириш учун мустаҳкам энергетика базасини вужудга келтиришимизда ёрдам беради. Меҳнаткаш омма турмуш даражасини юксалтириш ЯСП иқтисодий сиёсатининг асосий мақсадидир деб таъкидлади Абдулазиз Абдулвали. Шу мақсадда мамлакатнинг раҳбарлиги ЯХДРда янги жамият қуриш моддий базаси сифатида экономиканинг давлат секторини ривожлантиришга биринчи даражали аҳамият бермоқда.

МАДАНИЯТ ХАБАРЛАРИ

КОМПОЗИТОРНИНГ ЯНГИ БАЛЕТИ

Ўзининг оммабоп қўшиқлари ва музикалари билан республикамизда кенг танилган атоқли композитор Икром Акбаров саҳна асарлари устида ҳам самарали иш олиб бормоқда. Севимли санъаткор яқинда яна бир катта ижодий ишни ниҳоясига етказди.

Ёрқин музика лавҳалари ва саҳна ҳаракатларига бой бу балет «Наврўз» деб номланди. Машҳур рақќоса, СССР халқ артисти Галия Измайлова либреттоси асосида ёзилган мазкур асар саҳналаштиришга киришилди.

Алишер Навоий номидаги Ўзбек Давлат академик Катта опера ва балет театри репертуаридан яқинда ўрин оладиган «Наврўз» балетини моҳир балетмейстер Г. Измайлова саҳналаштирмоқда.

УСТОЗ САНЪАТКОРНИ УЛУҒЛАБ

Ўзбек совет чолғу санъатини ривожлантиришдек улкан ижодий ишда Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби, профессор А. И. Петросянцнинг хизматлари катта бўлди. Унинг ташаббуси билан миллий чолғу асбобларидан бир нечтаси такомиллаштирилиб, замонавийлаштирилди.

Устоз санъаткордан қолган бу бебаҳо мерос ҳамиша улуғланади. Истеъдодли композитор Т. Қурбонов ана шу саҳий қалб санъаткор ҳақида яқинда ажойиб музика асарини яратди. «Рапсодия» деб номлаган ушбу музикада санъат арбобининг ёрқин хотираси ўз ифодасини топди.

Яқинда бу асар республика музика жамоатчилиги томонидан тингланди ҳамда ижобий баҳоланди. «Рапсодия» Ўзбекистон Давлат филармонияси ўзбек халқ чолғу оркестри концерт программасига киритилди.

ИТТИФОҚ ЭКРАНЛАРИДА

Ўзбек киносанъати намояндалари қўғирчоқ фильмлар яратиш борасида бой тажрибалар тўплашган. Зўр маҳорат билан суратга олинган қатор мультфильмлар ҳатто Иттифоқ миқёсида кенг танилди.

Кичкинтойларда завқ-шавқ уйғотган «Лайлак ҳақида эртак» мультфильми ҳам «Ўзбекистон» киностудиясининг энг яхши ижод намуналаридан бири бўлиб қолди. У мамлакатимиз экранларида намойиш қилинади.

А. АЛИЕВ.

АЛАНГАЛИ ЙИЛЛАР СОЛНОМАСИ

Олтмиш бир йил муқаддам — 1919 йилнинг 27 август куни В. И. Ленин «Фотография ва кинематография савдоси ва саноатини Маориф Халқ Комиссарлигига ўтказиш ҳақидаги декрет»га имзо чекди. Ана шу тариқа илғор, гуманистик совет кино санъати вужудга кела бошлади. Эндиликда СССР Олий Совети Президиумининг Фармонига мувофиқ ҳар йили 27 августда «Совет киноси куни» байрам қилинмоқда. Бу бежиз эмас. Пролетариат доҳийсининг ташаббуси ва бевосита иштирокида амалга оширилган бу ҳайрли иш кўпмиллатли совет кинематографиясининг вужудга келиши, кино халқимиз ҳаётига чуқурроқ кириб бориши учун замин тайёрлади. Ҳозирги кунда йилига юзлаб турли-туман кинофильмларни томоша қилиб маданий ҳордиқ чиқазаётган, экран ёрдамида ўтмиш воқеаларининг туб моҳиятини англашга интилаётган, давримизнинг актуал масалаларини чуқур ўрганаётган совет халқининг кундалик ҳаётига «санъатлар ичида энг муҳими» сингиб кетди. Киносанъати меҳнаткашлар муҳаббатини қозонди. Зотан унинг заҳматкашлари доҳий В. И. Ленин кўрсатмаларига таяниб аввало инқилобий хроникани бунёд этдилар. Шу тариқа алангали йилларнинг кинематографик тасвири пайдо бўлди. Бу тасвир муҳим хабар ташиши, тарбиявий роль ўйнаши билан ҳам, катта эстетик қимматга эга бўлиши билан ҳам томошабинлар, тарихчилар, санъатшуносларнинг диққатини тортиб келмоқда. Зотан, худди шу тарихий кадрларда илк бор инқилобий Россия, сўнгра инқилобий Туркистон ўзининг ҳаётий ифодасини топди. Ҳозир бу нурли лентанинг тарихий ҳужжат сифатида ҳам ўрганилиши табиий бир ҳолдир.

Инқилобий хрониканинг бадиий кинога кўрсатган ижобий таъсири фақат «Потёмкин броненосеци», «Иш ташлаш», «Октябрь», «Бахт қуёши» каби ленталардагина сезилиб қолмай, умуман кинематографик амалиётда ҳам яққол кўринди. Бадиий кино арбоблари мавзу танлаш ва уни талқин этиш, қаҳрамон излаш ҳамда унинг мураккаб қиёфасини, ички дунёсини очишни дастлаб кинопублицистикадан ўргандилар. Сўнгра кинематографиянинг бу соҳасида ҳам мураккаб ижобий жараён бошланди. «Поэтик» кинода Александр Довженко, Даниил Демуцкий, Сергей Урусевский, Наби Ғаниев, Шуҳрат Аббосов, Толомуш Океев, Булат Мансуров самарали изланган бўлсалар, «прозаик» кинода экран санъатимизнинг қалдирғоч арбоблари бошлаб берган ишни Сергей Герасимов, Иосиф Ҳейтиц, Шакен Айманов каби санъаткорлар давом эттирдилар. Кўпмиллатли кинематографиямизда турли жанрда ижод этаётган режиссёрлар стилистика, бадиий шакл жиҳатдан ранг-баранг асарлар яратаётгани барчага аён. Лекин мавзу ва эстетика жиҳатдан бир-биридан фарқ қилувчи бу асарлар ўртасида муштаракликлар ҳам мавжуд: совет кинофильмларининг оптимистик руҳий ҳаётий кучи миллионларни мафтун этган. Бу эса инқилобий хроникадан бошланган кинематографиямизнинг хусусиятларидан биридир.

Атоқли режиссёр Комил Ёрматов жаҳон кинематографиясининг йирик арбоби М. Антониони билан учрашганида, бу италиялик санъаткор «Мен сизга ҳавас билан боқаман: сиз инқилобни кўргансиз, унда қатнашгансиз. Энди ўша оташ дамлар ҳақида фильм яратишдек завқли иш билан бандсиз» деганини тез-тез эслаб турарди. Дарҳақиқат, совет кинематографчилари мавзуни, материални бевосита ҳаётдан олиши, ўз асарларининг услуби, композицияси, образларнинг талқини ҳақида мустақил фикр юритиши, навқирон санъатимиз орттирган тажрибага таяниши ранг-баранг асарлар пайдо бўлиши учун имкон туғдирмоқда. Партиямиз қарорларида ҳам ҳар бир ижодкор истеъдодининг турли қирраларининг очилиши учун, актуал масалаларни ёритиш учун, замонамизга ҳамоҳанг бўлган ғояларни тарғиб этиш учун яхши шароит ҳамиша мавжуд эканлиги ҳақида одил сўзлар ёзилган. Инқилобни мадҳ этган «Октябрь», «Санкт-Петербургнинг емирилиши», «Ер», «Ҳеч ким ўлишни истамасди», «Уркуя», «Осиё устида бўрон» каби ленталарнинг режиссёрлари С. Эйзенштейн, В. Пудовкин, А. Довженко, В. Жилякавичус, Т. Океев, К. Ёрматов «Шинелли йиллар» учун характерли бўлган муҳим воқеаларнинг моҳиятини атрофлича очишда хроника, адабиёт, театр, тасвирий санъат орттирган тажрибадан фойдаландилар. Лекин уларда ҳис-ҳаяжон уйғотган, уларни бадиий полотно яратишга ундаган ҳаётнинг ўзи бу фильмларга материал бўлди. Бундай санъаткорлар танлаган мавзу кун талабларига жавоб беришини кўрсатувчи мисоллар келтирайлик.

Наби Ғаниев инқилоб посбонлари — дивизия командири В. Чапаев ва комиссар Д. Фурманов ўртасидаги дўстона муносабатларни ўрганиб, улардан илҳомланиб, партиянинг тарбиявий ролини кўрсатувчи асар яратишга киришди. Василий Иванович Чапаев янги инқилобий интизомни қабул қилиб, большевистик партиянинг етук ўғлони бўлиб етишишида Д. Фурмановнинг хизматлари қанча бўлса, Н. Ғаниевнинг «Йигит» фильмидаги батрак Пўлат онгининг ўсишига большевик Жўра ака шунчалик катта роль ўйнайди. «Чапаев» ва «Йигит» фильмларининг сюжет йўллари, образли тили, бадиий тўқимаси турлича. Конкрет ма-

БУГУН — СОВЕТ КИНОСИ КУНИ

териал ўзбек санъаткорлари Н. Ғаниев ва Э. Ҳамроевга ўзгача фабула ва композицион қурилиш изланишни талаб этган. Лекин образлар тасвирда бу икки асар бир-бирига яқинлиги дарҳол кўзга ташланади. Ўзбек кинематографчилари инқилобий воқеалар ва уларнинг реал қатнашчиларининг жанговар ҳаётидан илҳом олиб, ўша жўшқин йиллар тасвирланган «Чапаев» фильми тажрибасидан келиб чиқиб, ҳаққоний асар — «Йигит» номли инқилобий мавзудаги фильм яратдилар. Мазкур асарнинг темаси ниҳоятда актуаллигини кўрсатувчи бир муҳим фактни эслатиб ўтиш ўринли бўлар. Босмачиларга қарши олиб борилган курашни тасвирловчи бу лентанинг бир қатор эпизодлари Шоҳимардонда суратга олинган. Фарғона водийсида эса ҳали босмачилар тўдаси қишлоқларга ҳужум қилиб турарди. Фильмни яратишда қатнашган санъаткорлар, техник ходимларнинг айтишича, «Йигит» ижодий группасини армия полки қўриқлаб юрган. Шоҳимардон тоғларида уларга тиштирноғигача қуролланган босмачилар ҳужум қилган вақтлар ҳам кўп бўлган.

«Сўнгги бек» бадиий фильми суратга олинишида К. Ёрматов, Н. Ғаниев, Р. Пирмуҳамедов, С. Хўжаевлар ҳам шундай воқеаларнинг шоҳиди бўлганлар. Комил Ёрматов хотираларида ёзилишича босмачиларнинг режаларини халққа янги мусибатлар келтириши мумкинлигини ҳаётий кадрларда кўрсатувчи бу асарни суратга олиш дамларида Қизил Армия отрядларигина эмас, фильм ижодкорлари ҳам жангларда қатнашганлар, айни бир вақтда шу оммавий «саҳналар» кинолентага муҳрланган.

Лутфихон-ая Саримсоқова «Сен етим эмассан» фильмининг марказий қаҳрамони Фотима опа образи устида ишлашида ўз замондоши, ҳамшаҳримиз Баҳри Акромованинг жасоратидан илҳом олганини айтади. Уруш оқибатида етим қолган болаларни она меҳри билан вояга етказган бу мурувватли инсоннинг ёрқин қиёфаси актрисага ижрочилик санъатининг энг нозик, ҳаётий воситаларини ҳам ўзбек аёлининг, унинг умр йўлдоши Шоаҳмад Шомаҳмудовнинг сермазмун ҳаётидан олинган саҳифаларни экранда тасвирлаган бу асар Иттифоқимиздагина эмас, хорижий мамлакатларда намойиш этилганида ҳам ижодкорлар ҳаққоний фильм яратганликлари қайд қилинди.

Конкрет ҳаётий материал асосида, замондошларимиз ҳақида ҳикоя қилувчи барча ленталарда ҳам кино санъаткорлар муваффақият қозонмоқдалар деб бўлмайди. Тошкент метроси қурувчиларининг ҳаёти ва меҳнатига бағишланган «Биринчи пассажирлар» фильми Бухоро — Урал газ қувури бунёдкорларининг жасоратига бағишланган «Сенинг изларинг» лентасида ҳам кинематографчилар яхлит образлар яратишга эришмаганлар, воқеалар катта бадиий умумлашмалар даражасига кўтарилмаган.

Студиямизда тарихий драмалар ва поэтик ленталар, лирик қиссалар ҳамда кўп серияли йирик полотнолар — телефильмлар кўплаб яратилмоқда. Ҳозир уларнинг сони 200 га етиб қолди. Биз кино байрами куни шундай ленталардан айримлари ҳақида — ҳаётий материал заминида, замондошларимиз ҳақида ижод этилган асарлар ҳақида қисқача ҳикоя қилдик. Зотан бу нурли ленталарнинг кўпчилиги кинематографиямиз хазинасига қўшилган катта ҳисса бўлди.

Ҳамидулла АКБАРОВ,
санъатшунослик кандидати.

«Ўзбекфильм» киностудиясида суратга олинган режиссёр Э. Эшмуҳамедовнинг «Қандай ажойиб йилларимиз» номли янги фильми замондошларимиз ҳаётидан ҳикоя қилади. Суратда: ана шу фильмдан бир кўриниш.

А. Лопатин фотоси.

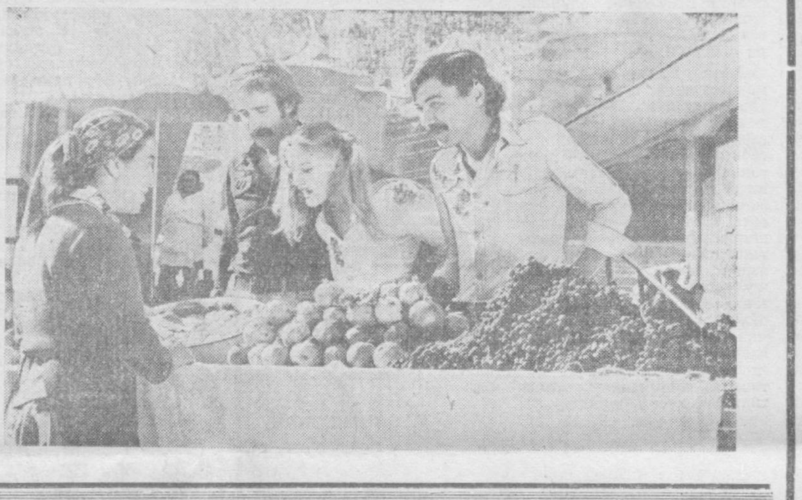

ОБОД ПОСЁЛКА

Ўртаовул посёлкаси йил сайин гўзаллашиб бораяпти. Бу ердаги кўплаб маданий-маиший муассасалар аҳоли хизматида. Иккита клуб, 8 та кутубхона ҳамиша одамлар билан гавжум. 4,5 мингдан ортиқ китобхон кутубхоналар аъзодир. Клубларда эса турли кечалар, учрашувлар ташкил этилмоқда.

Посёлканинг кўкаламзорлаштиришга алоҳида эътибор берилмоқда. Шу йилнинг ўзида салкам 4 минг туп мевали ва манзарали дарахт кўчатлари, 3 минг тупга яқин анвойи гуллар ўтказилди. Улар ҳозир посёлка ҳуснига ҳусн қўшиб турибди. Ариқларда оқиб турган зилол сувлар кишиларга хуш ёқади.

Яқин келажакда посёлкада яна бир қатор янги бинолар кўкка бўй чўзади. Уларнинг кўпчилиги турар-жойлар бўлади.

Анвойи гулларнинг муаттар ҳиди — Нафосат бахш этар шайдо дилларга...

А. Абалян фотоэтюди.

Нашрталаб қўлёзмалар

III БУТУНИТТИФОҚ ТУРКОЛОГЛАР КОНФЕРЕНЦИЯСИ ОЛДИДАН

Туркий халқлар тили, адабиёти ва тарихини ўрганадиган туркология фани кейинги йилларда янада ривожланди. Иттифоқчи республика ва ўлка олимлари бу соҳани ривожига катта ҳисса қўшдилар. Жумладан, Ўзбекистонда бу соҳада қатор ишлар амалга оширилди. Айниқса, қадимги ёдгорликларни илмий филологик жиҳатдан бугунги кун талабига жавоб берадиган савияда нашр қилиниши қувончли воқеадир. Бу соҳадаги ишларни янада ривожлантиришимиз керак. Ўзбек халқи ёзма ёдгорликларга бой халқ. Бу ёдгорликларнинг бир қисми уйғур, лекин катта қисми араб ҳарфларида битилган. Уларни бугунги кунда ҳозирги алифбеда халққа етказиш ўзбек олимларининг шарафли бурчидир. Бунинг учун республикамиздаги талантли ёш олимларни бир жойга йиғиб, бу ёдгорликларни кенг ва атрофлича ўрганиш лозим. Афсуски, бундай катта ва мураккаб масалалар устида ишлашда олимлар кооперация, яъни ҳамкорлик усулидан кам фойдаланмоқдалар.

Бунинг натижасида ишларимизда айрим қайтариқлар учрамоқда. Қадимги ёдгорликларни нашр қилиш энг қийин, лекин филолог олимларимиз олдида қилиниши зарур бўлган ишлардан бири ҳисобланади. Бунинг учун олимлар ёдгорликларнинг нусхаларини бир жойга тўплаб, уларнинг танқидий текстини тузишлари лозим. Танқидий текст тузишнинг аҳамияти шундаки, олимлар котиблар томонидан киритилган турли ўзгартишларни ҳисобга олиб шоирнинг ўз услубини тиклашга ҳаракат қиладилар.

Танқидий текстларни имкон борича рус ва ўзбек тилларида изоҳ, шарҳ ва иловалар билан нашр қилиш керак, токи чет элдаги туркологи олимлар ҳам бизнинг ишларимиздан кенгроқ хабардор ва баҳраманд бўлсинлар ва аксинча чет элда туркология соҳасида эълон қилинаётган қизиқарли ва яхши мақолалар республикамиз илмий тўпламларида кенг ёритиб борилса айни муддао бўлур эди. Бу нарса илмий алоқаларимизнинг ривожига ижобий таъсир кўрсатади.

Ҳозирги пайтда партия ва ҳукуматимиз чет эл қўлёзма фондларидан ўзбек тили ва адабиётига оид қўлёзмаларнинг микрофильмини олиш учун илмий ҳамкорликка кенг йўл очиб қўйган. Олимлар шахсий алоқа воситасида ҳам кўп қўлёзмаларни микрофильмини, фотокопиясини қўлга киритмоқдалар. Афсусланадиган жойи шуки, биз ҳануз ана шу микрофильмлар ва фотокопиялар асосида Атоий, Саккокий, Лутфийга ўхшаш классик шоирларимизнинг тўлиқ илмий-танқидий текстини чиқара олмадик. Шу сабабли академик А. Н. Кононовнинг, бир неча йилдан бери туркологияда текстология фани суст ривожланаяпти, деган сўзлари доимо диққат-эътиборимизда бўлиши керак. Бу вазифалар кечикиб кетаяпти. Шу сабабли республикада текстология фанини янада ривожлантирмоқ керак. Қўлёзмаларни яхши ўқийдиган ёшларни тўплаб ўтмишда ўтган шоирлар асарларининг танқидий текстини тузиш ишига астойдил киришиш лозим. Афсуски, айрим илмий ташкилотларда эски ёзувни биладиган ёш олимлар иккинчи даражали бошқа ишларга жалб қилинган.

Республика университетлари ва институтларида туркологик бўлим очилиши лозим. Қизиғи шуки, Москва ва Ленинградга ўхшаш йирик шаҳарларда туркология кафедралари мавжудлиги ҳолда, Ўзбекистонга ўхшаш йирик республикада бирорта туркологик кафедра йўқ. Ҳеч шубҳа йўқки, яқинда Тошкентда очиладиган III Бутуниттифоқ туркологлар конференцияси Ўзбекистонда қўлёзмаларни нашр қилиш ишларига ижобий таъсир кўрсатиб, бу соҳани ривожланишига катта ёрдам беради.

Эргаш УМАРОВ,
филология фанлари кандидати.

МУСОБАҚАЛАР, УЧРАШУВЛАР

ВОЛЕЙБОЛ. Руминияда аёллар командалари ўртасида «Дружба» халқаро турнири ниҳоясига етди. Унда социалистик мамлакатларнинг саккиз командаси иштирок этди. Ҳурмат шохсупасининг юқори поғонасига СССР терма командаси аъзолари кўтарилдилар. Турнир олтин медалини кўксига таққанлар орасида Тошкентнинг «Автомобилист» командаси волейболчилари Светлана Слепкова ва Светлана Исуповалар ҳам бор.

СУЗИШ. 1965—1966 йилларда туғилган ўсмирлар ўртасида СССР биринчилиги Волгоград шаҳрида давом этаётир. Иттифоқдош республикалар, Москва ва Ленинград шаҳри терма командалари юксак совриn учун курашяптилар. 200 метрга чалқанча сузишда тошкентлик Оксана Висоцкая иккинчи ўринни эгаллади. Яна бир вакилимиз Наталья Комарова эса 200 метрга брасс усулда сузиб, маррага иккинчи бўлиб етиб келди. 400 метрга комплекс сузишда ўтказилган баҳсда эса Марина Ларюхина ҳам иккинчи ўринни олди. Ёш спортчи бу билан биринчи марта СССР спорт мастери нормативини бажарди.

МЕРГАНЛИК. Стендга отиш бўйича республика шахсий команда биринчилиги ниҳоясига етди. Унда кўнгилли спорт жамиятлари ва идоралари командалари иштирок этишди. Командалар қуйидагича ўринларни эгаллашди: «Спартак», АСК, «Меҳнат». Шахсий биринчиликда хандақдан стендга отишда Олег Лаптев 150 имкониятдан 142 очко тўплаб биринчи бўлди. Айлана стендига отишда эса армиячи Александр Амелин бош совринни қўлга киритди.

ЭРКИН КУРАШ. Фарғонада бўлиб ўтган республика биринчилигида кўнгилли спорт жамиятлари ва идораларининг 80 полвони гиламга тушди. Қизиқарли ўтган курашда «Меҳнат» вакилларининг қўллари баланд келди. «Пахтакор» иккинчи, «Буревестник» эса учинчи ўринни эгаллади.

Редактор
Н. НАСИМОВ.

Реклама ва эълонлар

А. С. ПУШКИН НОМЛИ МАДАНИЯТ ВА ИСТИРОҲАТ БОҒИДА
30—31 АВГУСТ СОАТ 19.30 ДА

XVII АНЪАНАВИЙ «МУШТУМ» КЕЧАСИ ЎТКАЗИЛАДИ

ПРОГРАММАДА:
«МУШТУМ» ЖУРНАЛИНИНГ ИЖОДКОРЛАРИ БИЛАН УЧРАШУВ.
«МУШТУМ» дастёрлари: Насриддин Афанди, Эшпўлат тажанг, Норилла Нарвоний, Қақажон ва Миттивойларнинг саргузаштлари.
Интермедиялар, ҳажвий ҳикоя ва шеърлар, латифалар, лофлар, бир қайнови ичида гаплар, аския, лирик ва ҳажвий қўшиқлар.
КЕЧАМИЗГА МАРҲАМАТ, ХАНДАСЕВАР ДЎСТЛАР!
Касса соат 13.00 дан очиқ.

Ўзбекистон ССР Савдо министрлигининг
ТОШКЕНТ ҲУНАР-САВДО БИЛИМ ЮРТИ
1980—1981 ўқув йилига

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Билим юрти юқори малакали сотувчи ва сотувчи-контролер-кассирларни икки йўналишда тайёрлайди: баққоллик-кондитерлик, гастрономия, гўшт-балиқ ва сут маҳсулотлари бўйича, шунингдек, газлама, пойабзал, трикотаж, атторлик, парфюмерия, маданий-маиший ва хўжалик молларининг сотувчи ва сотувчи-контролёр-кассирларини тайёрлайди.

Машғулотлар 1 сентябрдан бошланади.
ЎҚИШ МУДДАТИ—1 ЙИЛ.
Дарслар ўзбек ва рус тилларида олиб борилади.
Билим юртига Ўзбекистон ССР шаҳарларида яшайдиган, 15—23 ёшли (ҳамда Совет Армияси сафида ҳарбий хизматни ўтаб қайтган 23 ёшгача), **8—10-синф ҳажмида маълумотга эга бўлганлар кириш имтиҳонларисиз қабул қилинади.**
Билим юртини тугатганлар «Кичик сотувчи», «Сотувчи», «Сотувчи-контролёр-кассир» бўладилар.
Ўқувчиларга 32 ва 41 сўмдан стипендия берилади.
Бошқа шаҳардан келганлар ётоқхона билан таъминланадилар.
Ишлаб чиқариш практикаси Тошкент шаҳридаги илғор магазинларда: **ГУМ, «Гастроном» республика конторасига қарашли йирик магазинларда ва «Универсам»ларда ўтказилади.**
ЎҚИШ ДАВРИ МЕҲНАТ СТАЖИГА КИРАДИ.
Билим юртига кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: билим юрти директори номига ариза, маълумоти тўғрисидаги ҳужжат (асли), туғилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома (асли), турар жойидан справка, таржимаи ҳоли, 286-формадаги медицина справкаси, 3х4 см. катталикдаги 6 дона фотосурат, характеристика, ота-онасининг иш жойидан справка, халқ депутатлари Совети ижроия комитети Савдо бошқармасидан ёки халқ депутатлари Совети шаҳар ижроия комитети савдо бўлимидан йўлланма.
Билим юрти адреси: 700173, Тошкент шаҳри, Чилонзор массиви, А. Икромов райони, Бобир кўчаси, 3-уй. Телефон: 78-44-30, (4, 9, 19-трамвайларнинг «Чўпонота», 13, 70-автобусларнинг «Тез медицина ёрдами клиник касалхонаси» бекатлари).

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитети
СССР 50 йиллиги номли Тошкент трактор заводи базасидаги
ТОШКЕНТ ШАҲАР 176-ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
қуйидаги ихтисослар бўйича

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

автослесарь (электрокара ҳайдовчиси ихтисоси билан). Ўқишни битиргач ҳайдовчилик гувоҳномаси берилади. Ётоқхона берилмайди; **электромеханик, электр-газ пайвандчи, саноат ускуналари ремонти бўйича слесарь-механик, техника контроли бўлими контролёри.** Фақат қизлар қабул қилинади. Ўқиш муддати — 3 йил; **универсал фрезерчи.** Ўқиш муддати — 1 ва 3 йил; **силлиқловчи.** Ўқиш муддати — 1 йил. Стипендия тўланади; **электр кўприкли кранларнинг машинисти.** Ўқиш муддати 1 ва 3 йил. Асосан қизлар қабул қилинади. Ўқиш муддати 1 йиллик группаларда стипендия тўланади; **пресслаш ускуналари оператори** (прессчи). Ўқиш муддати — 1 йил. Стипендия тўланади; **синовчи-тракторчи** (механика-йиғув ишлари слесари малакаси билан — ўқишни битиргач ҳайдовчилик гувоҳномаси берилади). Ўқиш муддати — 1 йил; **темирчи.** Ўқиш муддати — 1 йил. Стипендия тўланади; **электр пайвандчи.** Ўқиш муддати — 1 йил; **универсал токарь.** Ўқиш муддати — 1 ва 3 йил; **дурадгор.** Ўқиш муддати — 1 йил.
Билим юртини битирганлар тўлиқ ўрта маълумот ва ихтисос тўғрисида диплом оладилар ҳамда олий ўқув юртларига киришда имтиёзлардан фойдаланадилар.
Ўқувчилар 3 маҳал иссиқ овқат, кийим-бош, махсус иш кийими, эҳтиёжи бўлганлар секция типидаги ётоқхона билан таъминланадилар. Ўқиш даврида ўқувчиларга ишлаб чиқариш практикасидаги иш ҳақининг бир қисми берилади.
Билим юртида яхши жиҳозланган ўқув кабинетлари, устахоналар, спорт зали, бассейн бор. 6 тўгарак ва 11 спорт секцияси ишлайди. Эстрада, духовой ва миллий ансамбллар бор. Ёзги каникул даврида дам олиш учун Чорвоқ сув омбори районида спорт-соғломлаштириш лагери мавжуд.
Ўқиш ўзбек ва рус тилларида олиб борилади.
Қуйидаги ҳужжатлар топширилади: директор номига ариза, автобиография, туғилганлиги тўғрисида гувоҳнома ёки паспорт, маълумоти тўғрисида ҳужжат, турар-жойидан, ота-онасининг иш жойидан ва 286-формадаги медицина справкалари, 3х4 см. катталикдаги 6 та фотосурат, характеристика.
Аризалар соат 9.00 дан 17.00 гача қабул қилинади.
Машғулотлар — 1 сентябрда бошланади.
Ҳужжатлар қуйидаги адресга юборилсин: 700117, Тошкент шаҳри, 1-Ташавтомаш массиви.

Телевидение

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — Оқ бим, қора қулоқ. Бадиий фильм. 1-серия. 11.40 — Киносаёҳатчилар клуби. 12.40 — 14.55 — Янгиликлар. 15.10 — Ҳужжатли фильм. 16.05 — Рус тили. 16.35 — Мураббий. 17.05 — Горнчилар, қаердасиз! 17.35— Концерт. 18.20 — Ҳунар-техника таълими системасида янги ўқув йилининг бошланишига. 18.50 — Қувноқ нотачалар. 19.05 — Дунё воқеалари. 19.20 — Фан ва ҳаёт. 20.05 — Оқ бим, қора қулоқ. Бадиий фильм, 2-серия. 21.30 — Время. 22.05 — Кинотомошабин ҳамроҳи. 22.35 — Дунё воқеалари. 22.50 — Концерт.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАЛАРИ

I

11.30 — Қўғирчоқ фильм. 11.40 — Қирол овга чиқади. Спектакль. 13.00 — Шеърий композиция. 13.30 — Эй, ковбойлар. Бадиий фильм. 18.20 — Мультфильм. 18.30 — Ёшлик. 19.15 — Ҳунар-техника таълими янги ўқув йилида. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Ўзбекистон зардўзлиги ва заргарлик безаклари. 20.15 — Ноз-неъмат бунёдкори. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Тошкент трактор заводи қурилишида. 22.35 — Кино оламида.

II

20.05 — Янгиликлар. 20.25— Ёшлик. 20.55 — Реклама. 21.10 — Ҳужжатли фильм. 21.55 — Адабий театр. 22.30 — Жиноят қидирув инспектори. Бадиий фильм.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент—П. ЛЕНИН кўчаси, 41.

Телефонлар: редактор ўринбосарлари — 335883, 325747, 337916, 325748; масъул секретарь — 334803, 325353; секретариат — 325750. БЎЛИМЛАР оммавий ишлар ва хатлар — 334048; партия турмуши — 325778; пропаганда — 325645, саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 325749; қишлоқ хўжалиги — 325647; адабиёт ва санъат—325767; совет қурилиши — 325645; ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик — 325733; фан, маданият ва олий ўқув юртлари — 325353; фотомухбир — 325894.

Р. 08476. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси, Тошкент шаҳри. Индекс 64633. Б. 1675. 13